

ره آورد^(۱)

گزارش عملکرد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

۱۴۰۱-۱۴۰۲

ره‌آورد^(۱)

گزارش عملکرد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ۱۴۰۱-۱۴۰۲

با هدایت و راهبری: دکتر علی اکبر ولایتی

به کوشش: دکتر مهدی نوید ادهم

تدوین: دکتر ایمان نوروژی، دکتر رضا نقدبیشی

با همکاری: دکتر محمد ورهرام، دکتر الهام قازانچائی، دکتر نسرين امینیان، فاطمه کیوانی راد

طراح گرافیک، ویراستار و صفحه‌آرا: مرتضی فکوری

طراح جلد: عاطفه خانزادی

با سپاس از: محسن اصغری، حسین ایلایفرد

— تصویر روی جلد: ورودی آرامگاه یعقوب لیث صفاری در محوطه تاریخی جندی شاپور در دزفول خوزستان —

فهرست

۴	مقدمه
۶	تاریخچه فعالیت کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دوره نخست فعالیت
۶	مصوبه جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۶ اسفند ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۷	تداوم تصمیمات و اقدامات کمیته در دوره دوم فعالیت
۸	اصلاحیه وظایف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
۱۰	اعضای کمیته
۱۲	کارگروه‌های تخصصی
۱۵	اهم فعالیت‌ها و اقدامات
۲۰	دانشگاه ویژه هنرهای اسلامی — ایرانی استاد محمود فرشچیان
۲۴	طرح‌های در دست اقدام
۲۶	سفرها و بازدیدها
۳۸	همایش‌ها
۳۹	نخستین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان
۴۱	دومین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان
۴۳	سومین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان
۴۶	چهارمین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان
۴۸	نخستین همایش بین المللی طب حکمت بنیان
۵۳	چهارمین کنگره بین المللی جندی شاپور
۵۶	مسئولان برگزاری چهارمین کنگره بین المللی جندی شاپور
۵۸	پیام دکتر علی اکبر ولایتی ریاست محترم شورای سیاست گذاری کنگره بین المللی جندی شاپور
۶۱	برگزاری پیش همایش در دانشگاه‌های مختلف کشور
۷۴	طراحی و پیشنهاد تمبر جندی شاپور به شورای تمبر
۷۶	طرح تأسیس باغ فرهنگ مشاهیر جندی شاپور
۸۰	طرح راهگذر (مسیر فرهنگی و تاریخی) حکمت و عرفان اسلامی
۹۲	حمایت از تألیف، ترجمه، تدوین و انتشار کتب

مقدمه

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران مجموعه‌ای وابسته به شورای عالی انقلاب فرهنگی است که بر اساس مصوبات شورای عالی و با هدف کلی سیاست‌گذاری و طراحی رویکردهای اثرگذار در جهت بازشناسی و معرفی موارث فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، جلب مشارکت و تقویت اقدامات نهادهای مربوطه و ایجاد هم‌افزایی میان این اقدامات از سال ۱۳۸۴ فعالیت خود را آغاز کرده است.

دوره نخست فعالیت کمیته را می‌توان بازه زمانی میان سال‌های ۱۳۸۴ (آغاز فعالیت کمیته) تا ۱۴۰۰ هـ ش (باقای رئیس محترم کمیته از سوی رئیس محترم جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی و تصویب اصلاحیه وظایف کمیته در شورای عالی انقلاب فرهنگی) دانست.

تمرکز کمیته در دوره نخست فعالیت خود بر شناساندن مفاخر فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و آثار و دستاوردهای تمدن اسلامی و این مفاخر ارجمند بوده است. براین اساس، با غنیمت شمردن حضور مؤثر نمایندگان وزارت آموزش و پرورش و فعالیت گسترده این عزیزان حجم عظیمی از مطالب مرتبط با موضوع، استخراج و اعتبارسنجی شد و به همت ایشان و مسئولین ذی‌ربط به کتاب‌های درسی و مجلات رشد راه یافت بدین ترتیب وزارتخانه آموزش و پرورش که عهده‌دار تعلیم و تربیت جامعه بزرگ دانش‌آموزی کشور است به‌عنوان محور ترویج دستاوردهای فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در عرصه آموزش عمومی کشور نقش‌آفرینی اثرگذار کرد. برگزاری چندین همایش در خصوص پاسداشت مقام اندیشمندان و بزرگان فرهنگ و تمدن اسلامی در نقاط مختلف کشور و انتشار کتب، مقالات و تمبرهای رسمی در ارتباط با موضوع از دیگر اقدامات مهم و مؤثر کمیته بود که اثر آن هنوز در عرصه فرهنگی کشور مشهود است و ان‌شاء‌الله مردمان شریف ایران در آینده از ثمرات آن بهره‌مند خواهند بود.

دوره دوم فعالیت کمیته را می‌توان از بیست و هفتم مهرماه سال ۱۴۰۰ هـ ش دانست که نقطه عطفی در فعالیت‌های کمیته محسوب می‌شود. در این سال، با حکم رئیس محترم جمهور ضمن ابقای ریاست این کمیته، شورای عالی

انقلاب فرهنگی در مصوبه‌ای وظایف و اختیارات کمیته را توسعه داد. براین اساس و با عنایت به وظایف جدید محوله، ترکیب اعضای جدید پیشنهاد و به تأیید دبیر محترم وقت شورا جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر عاملی رسید و بی فوت وقت فعالیت پیگیرانه امور از سوی تک تک اعضا در پیش گرفته شد. در جهت تحقق مطلوب، کارگروه‌های شش‌گانه شروع به فعالیت کردند و جلسات مستمر و هماهنگ کارگروه‌ها برگزار شد که گزارش برنامه‌ریزی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و نتایج اقدامات آن‌ها هم به صورت منظم در جلسات عمومی کمیته ارائه شد و مورد تبادل نظر و تأیید اعضا قرار گرفت. در تداوم برگزاری همایش‌های محلی، ملی و بین‌المللی و چاپ کتب و مقالات و تمبرهای رسمی، در این دوره هم فعالیت‌های کمیته با تلاش مضاعف و بحمدالله اثربخشی ادامه یافت.

تاریخچه فعالیت کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دوره نخست فعالیت

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از سال ۱۳۸۴ با مصوبه شماره ۵۷۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی آغاز به فعالیت کرد. کمیته در مدت فعالیت خود تا سال ۱۴۰۰ موضوعات مختلف و متنوعی در زمینه صیانت، باززنده‌سازی، تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری، انتشار اسناد و کتب و برگزاری همایش‌های بین‌المللی، ملی و محلی و همچنین ایجاد جریان‌های فرهنگی و تمدنی در فرایندهای مرتبط با ساختارهای علمی، آموزشی، فرهنگی و عمومی جامعه از منظر فرهنگی و تمدنی انجام داد.

مصوبه جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۶ اسفند ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده واحد: نظر به اهمیت تاریخ تمدن و فرهنگ ایران و اسلام، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی موظف‌اند خلاصه‌ای از تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران را در کتب درسی کلیه رشته‌های تحصیلی متناسب با موضوع آن بگنجانند.

تبصره ۱ - محتوای هر یک از موضوع‌ها حسب مورد در وزارتخانه‌ها یا دستگاه‌های ذی‌ربط تدوین و ارائه می‌شود.

تبصره ۲ - به منظور ایجاد هماهنگی و انسجام در متون موردنظر و پیگیری و نظارت بر اجرای این مصوبه، کمیته‌ای به مسئولیت آقای دکتر ولایتی و با حضور معاونین ذی‌ربط دستگاه‌های فوق‌الذکر تشکیل و گزارش عملکرد آن هر سه ماه، یک‌بار به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می‌گردد. تصمیمات این کمیته لازم‌الاجرا است.

تداوم تصمیمات و اقدامات کمیته در دوره دوم فعالیت

در سال ۱۴۰۰ و با حکم ابقای ریاست این کمیته (از سوی رئیس محترم جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی به شماره ۱۵۵۷۰/۱۴۰۰/دش مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲) دور جدید فعالیت‌ها آغاز شد.

حکم ابقای رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

شماره ۱۵۵۷۰/۱۴۰۰/دش

۱۴۰۰/۱۰/۱۲

(مصوب جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

در راستای اجرای تبصره ۲ مصوبه جلسه ۵۷۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶ و تبصره ۲ ماده واحد مصوب جلسه ۸۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی آقای دکتر علی اکبر ولایتی به عنوان «رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران» ابقاء می‌شود.

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی — سید ابراهیم رئیسی

اصلاحیه وظایف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

بر اساس ماده واحد مصوب جلسه شماره ۸۴۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی برخی وظایف کمیته به نحو ذیل اصلاح و از سوی رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی ابلاغ شد.

۱. سیاست گذاری، برنامه ریزی و حمایت از گنجاندن تاریخ، محتوا و دستاوردهای علمی، فنی و هنری دانشمندان دوره تمدن اسلامی در کتب درسی و کمک درسی و پایه های علوم مربوطه در حوزه های آموزش و پرورش و آموزش عالی، مبتنی بر راهبردهای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی معطوف به هدف ایجاد تمدن نوین اسلامی؛ از طریق نهادهای مرتبط با تدوین کتب درسی و با رعایت صلاحیت های مراجع قانونی مربوطه و عدم تداخل با آنها؛

۲. برنامه ریزی و حمایت از شناسایی و شناساندن دانشمندان مسلمان و میراث علمی، فنی و هنری آنان به اقشار مختلف جامعه، به ویژه دانش آموزان، دانشجویان، طلاب، معلمان و اساتید کشور به زبان علمی روز؛

۳. برنامه ریزی و حمایت از تألیف و تدوین مقالات، گزارش ها، کتاب های علمی، پایان نامه های دانشگاهی و برگزاری همایش های مرتبط با منابع و آثار علمی تمدن اسلام و ایران، باهدف بهره گیری در مجامع و برنامه های آموزشی و علمی کشور؛

۴. برنامه ریزی و مشارکت در نظریه پردازی و طراحی تمدن نوین اسلامی با بهره گیری از منابع و آثار علمی و هنری تمدن اسلامی و سنت ها و روش های علمی و اخلاقی دانشمندان و هنرمندان مسلمان.

دکتر علی اکبر ولایتی
رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

دکتر محمدرضا مخبر دزفولی
عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و
قائم مقام رئیس کمیته

دکتر مهدی نوید ادهم
دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

اعضای کمیته

اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران پس از بررسی های علمی و تخصصی و مطابق با آئین نامه های شورای عالی انقلاب فرهنگی به شورا معرفی شدند. اعضای اصلی، اعضای وابسته و اعضای حقوقی مطابق با وظایف اصلاحی این کمیته به شرح زیر هستند:

نام و نام خانوادگی	عضویت	مسئولیت
محمد رضا مخبر دزفولی	حقیقی	عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و قائم مقام رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
مهدی نوید ادهم	حقیقی	دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و رئیس کارگروه نظام آموزشی
محمد مهدی طهرانچی	حقیقی	رئیس کارگروه دانشگاه ها و مراکز آموزشی
حسین رحیمی	حقیقی	رئیس کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی
محمد حسین ایمانی خوشخو	حقیقی	رئیس کارگروه معماری و هنر
محمد وهرام	حقیقی	رئیس کارگروه پزشکی
علی ایرانمنش	حقیقی	
شمس اردکانی	حقیقی	
حسن بلخاری قهی	حقیقی	
ایمان نوری	حقیقی	
فرید قاسملو	حقیقی	
علی اصغر فتحی	وابسته	رئیس دفتر رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
حسن بنیانیان	وابسته	رئیس کارگروه فرهنگ عمومی
رضا غلامی	وابسته	
ابوذر ابراهیمی ترکمان	وابسته	
علاءالدین بروجردی	وابسته	
عبدالمهدی مستکین	وابسته	
مهدی کریمی	وابسته	
جواد کریمی	وابسته	
جواد محمدی	وابسته	
محمود گلابچی	وابسته	
فرزاد جهان بین	وابسته	
سجاد محمدیارزاده	وابسته	

اعضای حقوقی کمیته
معاون ذیربط وزارت خانه علوم، تحقیقات و فناوری
معاون ذیربط وزارت خانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاون ذیربط وزارت خانه آموزش و پرورش
معاون ذیربط وزارت خانه فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاون ذیربط وزارت خانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
معاون ذیربط دانشگاه آزاد اسلامی
معاون ذیربط شورای عالی حوزه های علمیه
معاون ذیربط سازمان صدا و سیما

یکی از جلسات کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دوره جدید

کارگروه‌های تخصصی

به منظور سازمان‌دهی فعالیت‌ها شش کارگروه تخصصی و یک کارگروه اجرایی در این کمیته تشکیل گردید:

۱. کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی؛
۲. کارگروه نظام آموزشی؛
۳. کارگروه معماری و هنر؛
۴. کارگروه پزشکی؛
۵. کارگروه فرهنگ عمومی؛
۶. کارگروه موارد فرهنگی و تمدنی.

۱. کارگروه دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی

رئیس کارگروه: دکتر محمد مهدی طهرانچی

این کارگروه از طریق ایجاد ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی فعال در حوزه فرهنگی و تمدنی، جاری‌سازی موضوعات فرهنگ و تمدن کشور را در سطوح مختلف دانشگاهی اعم از ساختارها، رشته‌ها، دروس، ارتباط با اساتید و دانشجویان را پیگیری می‌کند و پیاده‌سازی مفاهیم و نهادینه‌سازی این موضوعات در اذهان دانشگاهیان را در دستور کار دارد.

۲. کارگروه نظام آموزشی

رئیس کارگروه: دکتر مهدی نوید ادهم

کارگروه نظام آموزشی در جهت تعالی و تعمیق موضوعات مرتبط با فرهنگ و تمدن در میان دانش‌آموزان کشور تشکیل شده است. اهمیت این کارگروه در این است که در زمینه ترویج فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی در بین نسل جدید که آینده‌سازان کشور خواهند بود فعالیت دارد. با عنایت به ضرورت نهادینه‌سازی مباحث مربوطه و باتوجه به ویژگی‌های مخاطبان اهمیت فزاینده‌ای دارد؛ لذا، این کارگروه تلاش دارد تا با بهره‌گیری از ظرفیت خرد جمعی از

نخبگان و فرهیختگان که تجربه بسیار در سطوح مختلف آموزشی و فرهنگی را دارند، مؤلفه‌ها و ابعاد نهادینه‌سازی فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی را در دانش‌آموزان کشور در قالب طرح‌ها و برنامه مختلف ارائه کند. در این زمینه، همکاری مستمر با نهادهای مرتبط از جمله بخش‌های وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی در علوم اسلامی و انسانی، شبکه آموزشی شاد و... در دستور کار قرار گرفته و ارتباطات پیوسته‌ای با مسئولان مربوطه برقرار شده است. طیف وسیع و متنوعی از فعالیت‌ها مانند ورود مضامین و مفاهیم مربوطه در کتاب‌های درسی و کمک‌درسی و کتاب‌های داستانی، آثار هنری و چندرسانه‌ای برای آشنایی نسل‌های جدید با گنجینه‌ها و دستاوردهای فرهنگی و تمدنی در نظر گرفته شده است.

۳. کارگروه معماری و هنر

رئیس کارگروه: دکتر محمدحسین ایمانی خوشخو

این کارگروه که متشکل از متخصصان و خبرگان حوزه‌های مختلف هنر و معماری است در فعالیت‌های خود با تمرکز بر هنر و معماری تراز انقلاب اسلامی در جهت حفظ آثار و تلاش در جهت ترویج هنرهای شناخته شده و نیز هنرهای در حال فراموشی به تشکیل جلسات خبرگان و کارشناسی مستمر، اخذ تصمیمات قابل اجرا و جلب مشارکت نهاد عمومی سازمان‌های مجری اقدام

کرده است. از جمله مواردی که مسیرهای رسمی و اداری تا تصویب نهایی را طی کرده طرح نظام استاد شاگردی است که در دانشگاه آزاد اسلامی با مجوز وزارت علوم تحقیقات و فناوری نخستین بار اجرایی گردید.

۴. کارگروه پزشکی

رئیس کارگروه: دکتر محمد وره‌رام

کارگروه پزشکی به هدف بازشناسی و ترویج مفاهیم، روش‌ها و دستاوردهای پزشکان اسلام و ایران و بازشناسی جایگاه حکمت اخلاق پزشکی در مراکز آموزش و پرورش و درمان با مشارکت دانشگاه‌ها متخصصان و خبرگان این حوزه‌ها به تشکیل جلسات پرداخته و به نحوه پیشبرد سیاست‌های این حوزه کمک کرده است.

۵. کارگروه فرهنگ عمومی

رئیس کارگروه: دکتر حسن بنیانیان

فعالیت‌های این کارگروه با محوریت و تمرکز بر الف) نهادهای متولی فرهنگ عمومی و ب) سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه فرهنگ عمومی بر اساس مدل‌سازی فرهنگ و تمدن و نحوه جاری‌سازی آن در لایه‌های مختلف اجتماع را پیگیری می‌کند.

۶. کارگروه موارث فرهنگی و تمدنی

رئیس کارگروه: دکتر حسین رحیمی

این کارگروه باتکیه بر سابقه قابل توجهی که کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دوره نخست در خصوص موضوعات مرتبط با بازشناسی موارث فرهنگی و تمدن اسلام و ایران داشته بر موضوع تداوم امر شناخت و ترویج موارث مشاهیر حوزه علمی و فناوری تمرکز پیدا کرده است. براین اساس کارگروه طرح بزرگداشت هفت عنوان از مفاخر این حوزه را در کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران طرح کرد که مورد تصویب کمیته قرار گرفته است.

همچنین باهدف پیشبرد امور اجرایی کمیته، کارگروه اجرایی نیز پیش‌بینی شده است که به صورت موازی و مستمر با کمیته اصلی به تشکیل جلسات، پیگیری مصوبات کمیته و بررسی اولیه طرح‌ها می‌پردازد.

اهم فعالیت‌ها و اقدامات

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به صورت مستمر نسبت به برگزاری جلسات اقدام نموده و در طی این مدت ۴۷ جلسه تشکیل داده است. همچنین ۳۸ جلسه در کارگروه‌های تخصصی شش‌گانه و نشست‌های مختلف با وزارتخانه‌های مرتبط از جمله میراث فرهنگی و گردشگری، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت امور خارجه و نهادهای سازمان‌های زیرمجموعه یا مرتبط با این وزارتخانه‌ها برگزار شده است. کارگروه اجرایی نیز ۲۷ جلسه متوالی در جهت پیشبرد و پیگیری مصوبات کمیته اصلی تشکیل جلسه داده است. در پی این جلسات اقدامات و مصوباتی به شرح ذیل حاصل شده است:

- نشست چندجانبه رئیس و اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی با علیرضا زاکانی (شهردار تهران)، کمال علی پور خنکداری (نماینده قائم شهر، سوادکوه، جویبار و سیمرغ و عضو کمیسیون عمران دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی)، علی دارابی (قائم مقام وزیر و معاون میراث فرهنگی وزارت میراث فرهنگی دولت سیزدهم) و محمدمنان رئیسی (رئیس مرکز مطالعات شهرداری تهران) با موضوع بررسی زوایای معماری اسلامی و ایرانی شهر تهران؛ (۱۴۰۰/۱۲/۱۴)
- به منظور تقویت گفتمان فرهنگ و تمدنی در آموزش و پرورش، نشستی با حضور محمدمهدی کاظمی (معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش)، رئیس و اعضای کمیته در این خصوص برگزار شد و حاضران به بحث و تبادل نظر پرداختند؛ (۱۴۰۰/۱۲/۱۸)
- نشست هم‌اندیشی رئیس و اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی با محمدمهدی اسماعیلی (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت سیزدهم) با موضوع تسهیل تولید کتاب فاخر در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛ (۱۴۰۱/۰۱/۱۷)
- نشست رئیس و اعضای کمیته با حضور دکتر مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با موضوع بررسی راهکارهای توسعه انتشار کتاب در موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (۱۴۰۱/۰۱/۱۷)
- نشست رئیس و اعضای کمیته با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با بهره‌گیری از ابزارها و ابزارهای فضای مجازی (۱۴۰۱/۰۳/۱۷)

- نشست رئیس و اعضای کمیته با حضور دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با موضوع نقش آفرینی دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه تبیین موارث فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (۱۴۰۱/۰۳/۲۴)
- نشست تخصصی کارگروه آموزش با حضور دکتر لطیفی، رئیس سازمان پژوهش و تألیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در کتاب‌های درسی (۱۴۰۱/۰۵/۱۱)
- بررسی گزارش فعالیت‌های کارگروه بیداری اسلامی با موضوع تأکید بر تمدن نوین اسلامی (۱۴۰۱/۰۶/۰۲)
- بررسی پیشنهاد تولید ۵۰ عنوان کتاب درباره ۵۰ شخصیت تأثیرگذار در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با حضور دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس و اعضای کمیته (۱۴۰۱/۰۶/۱۶)
- بررسی پیشنهاد برگزاری همایش بین‌المللی تمدن اسلامی و ایرانی از سوی دکتر جواد محمدی (۱۴۰۱/۰۷/۲۷)
- بررسی موضوع تمدن نوین اسلامی و ایرانی با حضور رئیس و اعضای کمیته و ایراد سخنان حجت‌الاسلام و المسلمین بابایی، متخصص امر (۱۴۰۱/۱۲/۰۳)
- سیاست‌گذاری و همکاری مستمر فکری جهت برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور؛ (از اردیبهشت ۱۴۰۲)
- طراحی و تدوین آئین‌نامه جایزه کتاب‌های کودک و نوجوان با موضوع فرهنگ و تمدن با همکاری وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی؛ (اردیبهشت ۱۴۰۲)
- پیگیری چاپ کتب؛ (از خرداد ۱۴۰۲)
- اندیشه‌ورزی و کمک در هدایت طرح اجرایی‌سازی نظام استاد - شاگردی در دانشگاه هنرهای ایرانی اسلامی استاد فرشچیان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ (مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۲۹)
- بررسی موضوع فرهنگ عمومی در شورای فرهنگ عمومی کمیته (۱۴۰۲/۰۵/۰۹)
- برگزاری نشست‌های تخصصی با شبکه شاد وزارت آموزش و پرورش جهت طرح مباحث فرهنگی و تمدنی در سطوح مختلف؛ (از شهریور ۱۴۰۲)
- برگزاری نشست‌های تخصصی با سازمان صداوسیما به منظور برنامه‌ریزی برای ساخت و پخش برنامه‌هایی با محتوای فرهنگی و تمدنی؛ (از شهریور ۱۴۰۲)
- همکاری با سازمان تألیف و نشر کتاب‌های درسی وزارت آموزش و پرورش در جهت طرح مباحث فرهنگی و تمدنی؛ (از شهریور ۱۴۰۲)
- برگزاری نشست‌های تخصصی با سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی در علوم اسلامی و انسانی به منظور تقویت گروه تخصصی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛ (از شهریور ۱۴۰۲)
- برگزاری نشست‌های تخصصی با شورای فرهنگ عمومی کشور در خصوص مدل‌یابی ترویج مباحث فرهنگی و

- تمدنی در فرهنگ عمومی مردم؛ (از شهریور ۱۴۰۲)
- برگزاری نشست‌های تخصصی با کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به منظور راهبری فضای تولید محتوا برای سنین هدف؛ (از شهریور ۱۴۰۲)
 - تدوین پیش‌نویس اساس‌نامه بنیاد بین‌المللی جندی‌شاپور جهت طرح در شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ (۱۴۰۲/۰۶/۲۲)
 - برگزاری نشست‌های تخصصی با دانشگاه فرهنگیان باهدف تأکید بر آموزش معلمان در حوزه فرهنگی و تمدنی؛
 - پیگیری وضعیت بنیاد ربع رشیدی جهت فعال‌سازی همه‌جانبه؛
 - بررسی ظرفیت‌های دانشکدگان فرهنگ و تمدن دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با حضور مسئولین دانشکدگان فرهنگ و تمدن دانشگاه آزاد و رئیس و اعضای کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (۱۴۰۲/۰۸/۰۳).
 - ایجاد ارتباط و دعوت از مقامات محلی و رؤسای دانشگاهی دولتی و آزاد اسلامی استان‌های هدف (خوزستان و سمنان) برای کمک و راهبری پیشبرد امور و برنامه‌های مصوب کمیته؛ (۱۴۰۲/۰۷/۰۵ و ۱۴۰۲/۰۹/۲۹)
 - برگزاری جلسات مشترک کارگروه معماری کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و دانشگاه فرشچیان (۱۴۰۲/۰۸/۲۴)، (۱۴۰۲/۱۰/۲۶)
 - طرح مباحث معماری اسلامی - ایرانی در خصوص توسعه نهضت ملی مسکن (از آذر ۱۴۰۲)؛
 - تدوین پیش‌نویس طرح مسیر عرفان اسلامی با محوریت استان سمنان؛ (مصوب ۱۴۰۲/۰۹/۰۱)
 - تکمیل طرح نام و زندگی‌نامه و دستاوردهای دانشمندان اسلام و ایران در کتب درسی با همکاری وزارت آموزش و پرورش؛ (۱۴۰۲/۱۰/۱۳)
 - برگزاری دو نشست هم‌اندیشی با حضور دکتر مهراله رخشانی مهر (رئیس سازمان نوسازی مدارس) و دکتر مجید عبداللّهی (معاون فنی و نظارت سازمان نوسازی مدارس) به هدف بررسی نوآوری‌ها و اقدامات مؤثر در ترویج معماری اسلامی و ایرانی در معماری مدارس کشور با عنایت به اینکه بیشترین ساخت و ساز دولتی در حوزه مدارس کشور انجام می‌شود و این ساخت و سازها هم از جهت تعداد و هم پراکندگی در سطح کشور بی‌نظیر هستند.
 - حضور در برنامه‌های مختلف استان‌های هدف بر اساس برنامه‌های مصوب کمیته؛
 - تقویت فضای رسانه‌ای در جهت نشر فعالیت‌های کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛
 - تجلیل از تنی چند از مقام اساتید صاحب‌نام و مفاخر علمی حوزه‌های مختلف.

تجلیل از استاد عبدالمجید ارفعی پژوهشگر عیلام‌شناس و متخصص زبان‌های باستانی اکدی و عیلامی در کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

تصاویری از جلسات کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در سال ۱۴۰۲

دانشگاه ویژه هنرهای اسلامی - ایرانی استاد محمود فرشچیان

به منظور حفظ و توسعه دانش بنیان هنرهای اسلامی-ایرانی و تربیت استادکاران هنرهای بومی و سنتی و عطف به مصوبات مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰ شورای معین و مورخ ۱۳۹۶/۷/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر ایجاد دانشگاه هنرهای اسلامی-ایرانی استاد فرشچیان و ابلاغ شماره ۹۷/۹۹۴۱/دش مورخ ۱۳۹۷/۷/۳۰ دبیر وقت محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی، «دانشگاه آزاد اسلامی واحد ویژه هنرهای اسلامی-ایرانی استاد محمود فرشچیان» متناسب با چارچوب‌ها و مقررات دانشگاه آزاد اسلامی ایجاد گردید و شیوه‌نامه اجرایی واحد ویژه تنظیم و مصوب شد.

اهداف عالی و مترقی تاسیس دانشگاه مشتمل بر:

۱. حفظ حراست و گسترش هنرهای اسلامی - ایرانی در سطح ملی و بین‌المللی؛
۲. بهره‌گیری از حکمت و معنویت اسلامی ایرانی در احیای هنرهای سنتی؛
۳. آموزش موثر و متناسب دانشجویان و هنرجویان براساس شیوه‌های اصل استاد - شاگردی؛
۴. حمایت و تشویق از آفرینش، نمایش و انتشار آثار هنرهای اسلامی - ایرانی.

ضرورت و اهمیت

- افزایش کارآمدی آموزشی و هنری، کیفیت آثار خلق شده و کارآفرینی در حوزه هنرهای سنتی و صناعی؛
- نیاز به احیای رشته‌ها و فرایندهای آموزشی هنرهای سنتی در سطح آموزش عالی کشور؛
- نیاز به بهره‌گیری، به‌روزرسانی و متناسب‌سازی شیوه‌های آموزش بومی؛
- تدوین نظام آموزش استاد-شاگردی در آموزش عالی هنرهای سنتی و صناعی مبتنی برآموزه‌های فرهنگی و تمدنی؛
- همگام‌سازی مهارت‌های خلق آثار هنری با آموزش اخلاق حرفه‌ای و مبانی اعتقادی و حکمی.

در همین راستا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طی نامه شماره ۳/۱۹۳۴۸۸ به تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱ مصوبه جلسه ۹۱۸ مورخ ۱۳۹۸/۶/۳ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی درباره موافقت تأسیس واحد ویژه هنرهای اسلامی

ایرانی استاد فرشچیان را به جناب آقای دکتر طهرانچی، ریاست محترم عالی‌ه دانشگاه آزاد اسلامی اعلام کرد. بمنظور اجرای مأموریت‌ها و سیاست‌های واحد ویژه استاد فرشچیان، سند «ره‌نگاشت» در ۱۴ بند به امضا و توشیح جناب آقای دکتر طهرانچی و استاد محمود فرشچیان رسیده که منطبق با سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی بوده و موجبات توسعه و بالندگی آموزش و احیای هنرهای سنتی و بومی اسلامی- ایرانی می‌باشد.

احیای نظام آموزش استاد-شاگردی با محوریت آموزش و پژوهش و استعدادیابی هنرمندان نخبه برای تربیت هنرمندان متعهد در مقاطع تحصیلات تکمیلی و بورس تحصیلی دانشجویان کاردان و مستعد و راه‌اندازی مرکز آفرینش‌های هنرهای اسلامی- ایرانی و کتابخانه و موزه رویداد آموزشی پژوهشی هنرهای سنتی و ایرانی از جمله شاخص‌ترین محورهای ره‌نگاشت می‌باشد.

به عنوان نخستین اقدام زیرساخت آموزشی واحد؛ **تغییر و احیای نظام آموزش استاد-شاگردی** است که طی جلسات متعدد کارشناسی با حضور اساتید خبره و پیشکسوت هنر، در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی با حمایت‌های ریاست عالی‌ه محترم دانشگاه آزاد اسلامی، تصویب و در دولت سیزدهم به امضای شهید آیت‌اله ریسی رسیده و به وزارت علوم، دانشگاه آزاد اسلامی و وزارتخانه‌ها و سازمان‌های فرهنگی هنری کشور ابلاغ شد و موجبات رضایت و دلگرمی گروه بزرگی از هنرمندان فراهم گردید. منطبق بر شیوه آموزش استاد-شاگردی، دانشجوی ترمی- واحدی قابل پذیرش نخواهد بود و ضرورت آماده‌سازی زیرساخت‌های آموزشی و کارگاهی و سامانه‌ای نیازمند اهتمام و پشتیبانی سازمان دانشگاه آزاد اسلامی است.

نظام آموزشی استاد- شاگردی

آموزش در فرهنگ و هنر ایرانی همواره یک سنت سینه به سینه در انتقال آموزه‌های اخلاقی و فنی از استاد به شاگرد بوده است. در این نظام، استاد صرفاً آموزش‌دهنده نیست بلکه عامل تربیت شاگرد می‌باشد. مراحل شاگردی مشق نظری، مشق قلمی و مشق خیالی بوده است. مشق نظری مطالعه کردن سبک و سیاق استاد، مشق قلمی تقلید از سبک استاد و مشق خیالی آفرینش اثر هنری به قوت طبع و ذوق و آموخته‌های شاگرد است.

این شیوه آموزش اکنون در ایران در فضاها و سنتی چون کارگاه‌های تولیدی و هنرهای مردمی که ریشه در سنت‌های خانوادگی دارند جاری است، اما در دانشگاه‌های کشور، هنرهای سنتی و صناعی به شیوه مدرن غربی در قالب ترمی- واحدی آموزش داده می‌شوند که در این نظام فرم و محتوا با هم همخوانی نداشته و آموزش به صورت ناقص صورت می‌گیرد. البته تلاش‌هایی برای تطبیق آیین‌نامه‌های رسمی با نظام سنتی آموزش هنرهای سنتی در دانشگاه‌های هنری ایران صورت گرفته که آن تلاش‌ها نیز با مشکلات خاصی همچون مُقَطَّع بودن آموزش، تجربه بهره‌گیری از محضر

یک استاد به مدت بسیار کوتاه (سه ماهه) و منقطع بودن واحدهای آموزشی و عدم تعمیق روابط استاد و شاگرد و مواردی از این دست مواجه است. در برخی از مراکز دانشگاهی هنری جهان مانند؛ ژاپن، هند، چین، انگلستان و آمریکا آموزش هنرهای سنتی و صنایع دستی در دانشگاه‌ها به صورت استاد محور آموزش داده می‌شود.

نظام کنونی آموزش عالی هنر که بر مبنای شاخصه‌های غربی طراحی شده در تقابل با سنت آموزش هنر در ایران است و ناکارآمدی آن در پرورش هنرمندان توانمند و استاد در حوزه هنرهای سنتی مشهود و مسأله‌زا می‌باشد. محدودیت زمانی در انتقال مفاهیم عمیق و انسانی و به تبع آن ارزشیابی کمی از یک سو و فن محور شدن آموزش هنر از سوی دیگر چالش‌های جدی نظام آموزش هنر در فضای دانشگاهی ایران است. نظام سنتی آموزش هنر در ایران بر پایه استاد-شاگردی استوار بوده و هنرمندان بزرگ و نامداری در این نظام پرورش یافته‌اند. مسأله نظام نامه کنونی ارائه راهکاری جهت ایجاد تحول و تعالی در نظام آموزش عالی هنر و احیاء و اجرای آن در رشته‌های هنری، به طور خاص رشته‌های هنرهای بومی مانند هنرهای سنتی، هنرهای صناعی، نمایش‌های سنتی، معماری سنتی، آواها و نواهای بومی و... است.

دانشگاه هنرهای اسلامی ایرانی استاد محمود فرشچیان از بدو تاسیس، همواره با هدف متعالی پرورش هنرمند متعهد، بر بستر شیوه آموزشی حکمی استاد-شاگردی، و رفع ناکارآمدی و نقصان نظام آموزشی مدرن، به عنوان تنها دانشگاه مجری برگزاری رشته نگارگری به شیوه آموزشی استاد-شاگردی، از جانب وزارت علوم و شورای گسترش آموزش عالی، در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ معرفی گردید. سرچشمه جوشان آموزش بر بستر نظام آموزشی استاد-شاگردی از حضور منور اساتید نخبه نگارگری ایرانی، شاگردان و مکتب‌داران استاد محمود فرشچیان، همچون: استاد محمد علی رجبی، استاد محمد باقر آقامیری، استاد سلیمان سعید آبادی و... بهره می‌برد.

در شیوه آموزش استاد-شاگردی، هنرجو از طریق مصاحبه توسط اساتید نخبه، پذیرفته شده و در طی چهارسال مشق نظر و عمل، از محضر نخبگان هنر نگارگری بهره خواهد برد، تا در نهایت پس از کسب مهارت‌های اخلاقی و حرفه‌ای با انجام سوگندنامه مفتخر به دریافت اجازه‌نامه از استاد گردد.

برنامه ها و محورهای اجرایی هنرهای اسلامی - ایرانی

انستگاه هنرهای اسلامی-ایرانی استاد فرشچیان، با محوریت قرار دادن آداب و اخلاق معنوی در آموزش و ترویج هنر، همواره پیشرو در برگزاری کارگاه‌های تولید هنر قدسی و انقلابی بوده است، برگزاری کارگاه‌های تولید و نمایش آثار هنری همچون خلق آثار خیالی نگاری (پرده‌خوانی) و نمایشگاه هنری، مبتنی بر کهن‌ترین وقایع نگاری عاشورای حسینی،

«واقعۀ الطف» ابر مخنف ازدی به کوشش محمدهادی یوسفی غروی، بزرگداشت سرو بلند انقلاب اسلامی، شهید حاج قاسم سلیمانی، غزه میدان حق و باطل و بزرگداشت شهید جمهور و همراهان شهیدشان و عید سعید غدیر ... از اقدامات فرهنگی دانشگاه است.

برخی از برنامه‌ها و اقدامات اجرایی این واحد ویژه را که در راستای سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی و با شناسایی ظرفیت‌های توسعه اقتصاد هنر، اشتغال‌زایی و به منظور تربیت هنرمندان ماهر، متعهد و کارآفرین احصا و فعالیت لازم آغاز گردیده به شرح زیر است:

۱. تدوین متون مرجع و دانشنامه هنرهای سنتی و انتشار کتب آموزش هنر با محوریت نظام استاد - شاگردی؛

۲. صدور گواهی اصالت اثر و حقوق هنری در راستای شناسنامه‌دار کردن آثار هنری و نهضت امضاء و درآمد پایدار؛

۳. مرکز آفرینش‌های هنری و خلق آثار با محوریت باورهای دینی، اسطوره‌ای و تاریخی - فرهنگی؛

۴. دبیرخانه احیاء گنجینه آثار و هنرهای ایرانی - اسلامی؛

۵. تأسیس موزه آموزشی پژوهشی هنرهای سنتی ایران؛

۶. راه‌اندازی تکیه دولت و مرکز آموزش‌های مهارتی هنرهای آیینی ایرانی؛

۷. جایزه بین‌المللی دوسالانه استاد محمود فرشچیان؛

۸. کلینیک مرمت آثار هنری و ابنیه تاریخی در راستای توسعه درآمد پایدار؛

۹. استعدادیابی و جذب نخبگان هنر (هنرهای سنتی / نگارگری) و اعضای بورس دانشگاه استاد فرشچیان؛

۱۰. دوره‌های آموزش کوتاه‌مدت کارآفرینی؛

۱۱. راه‌اندازی استارت‌آپ هنر و سرای نوآوری و خلاق هنرهای ایرانی - اسلامی؛

۱۲. راه‌اندازی فروش آثار هنرهای سنتی و اصیل ایرانی و اقتصاد هنر؛

۱۳. راه‌اندازی پلتفرم فروش آثار هنرهای ایرانی؛

۱۴. تولید محتوایی درس‌گفتارها و آموزه‌های مکتب نگارگری استاد محمود فرشچیان؛

۱۵. راه‌اندازی دبیرخانه خیرین هنر برای توسعه فضاهای آموزشی - کارگاهی و نگارخانه هنری.

طرح‌های در دست اقدام

۱. تدوین آیین‌نامه داخلی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

مستند به تبصره ۳ ماده واحده «اصلاح وظایف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران» مصوب جلسه شماره ۸۶۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی پیش‌نویس در آیین‌نامه داخلی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و تهیه و جهت طی مراحل بررسی و تصویب نهایی در مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۰ به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارسال گردید.

۲. طرح قطب‌های سرزمینی فرهنگ و تمدن (مرکزی و محیطی)

این طرح به منظور ایجاد پایگاه فرهنگ و تمدنی در جغرافیای ایران فرهنگی با اهداف ذیل در دستور کار قرار گرفت.

(۱) تقویت وحدت ملی و هویت اسلامی - ایرانی

(۲) اعتلای فرهنگ اسلامی و وفاق اجتماعی

(۳) تثبیت پیوستگی فرهنگی ملی و منطقه‌ای

(۴) پررنگ‌سازی پایگاه‌های فرهنگی و تمدن در ایران فرهنگی

۳. ارائه طرح عملیاتی تولید محتوا در حوزهٔ موارث فرهنگی و تمدنی برای ردهٔ سنی نوجوانان و جوانان و برگزاری نمایشگاه دستاوردهای این حوزه با همکاری وزارت ارشاد.

۴. طرح تبیین نقش دانشمندان ایرانی و مسلمان در ارائه نظریات جهانی علم و فناوری با قابلیت دو اسمی به همراه ادله لازم اعم از اسناد تاریخی.

۵. طرح پیشنهادی بارگاه یعقوب لیث صفاری و ارتباط با زبان فارسی.

۶. پیگیری چاپ کتاب مجموعه مقالات همایش میراث ناملموس و طب سنتی با همکاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی.

۷. تجلیل از اساتید و هنرمندان برتر و اثرگذار حوزه فرهنگ و تمدن ایران و اسلام.

۸. طرح اقطاب فرهنگی و تمدنی کشور.

سفرها و بازدیدها

- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به استان خوزستان - شهرستان دزفول (برای هم‌افزایی ظرفیت‌ها جهت برگزاری پرشور چهارمین کنگره جندی شاپور) (۱۴۰۲/۰۳/۱۰)
- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به شهر زاهدان (پیش‌همایش کنگره جندی شاپور) (۱۴۰۲/۰۹/۱۴)
- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به شهر زابل (پیش‌همایش کنگره جندی شاپور) (۱۴۰۲/۰۹/۱۵)
- سفر نماینده کمیته به شهر کرمان (پیش‌همایش کنگره جندی شاپور) (۱۴۰۲/۱۰/۱۷)
- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به استان سمنان، شهرستان شاهرود (برای هم‌افزایی ظرفیت‌ها، حفظ و احیای موارث فرهنگی و تمدنی) (۱۴۰۲/۱۱/۰۳)
- بازدید نمایندگان کمیته از ظرفیت‌ها و اماکن تاریخی استان سمنان، شهرستان دامغان (۱۴۰۲/۱۱/۰۵)
- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به استان سمنان - شهرستان شاهرود (برای بررسی ظرفیت‌ها و امکان‌سنجی طرح راهگذر حکمت و عرفان اسلامی) (۱۴۰۲/۱۱/۰۸)
- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به استان خوزستان و شهر دزفول، بازدید از محوطه تاریخی جندی شاپور (۱۴۰۲/۱۲/۱۵)
- سفر دبیر کمیته و هیأت همراه به استان سمنان، بازدید از قلعه تاریخی مغان شاهرود (۱۴۰۲/۱۲/۲۴)

بازدید از مجموعه تاریخی بایزید بسطامی و محراب تاریخی مسجد کاشانه (غازانه) - ۱۴۰۲/۰۲/۲۷

مجموعه زیارتی، تاریخی و گردشگری بسطام

محراب مسجد تاریخی کاشانه (غازانه)

بازدید از محوطه تاریخی جندی شاپور و بنای آرامگاه یعقوب لیث صفاری - ۱۴۰۲/۰۳/۰۹

جلسه هم‌اندیشی با علما، نماینده مجلس و مسئولین شهر دزفول به میزبانی دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول - ۱۴۰۲/۰۳/۰۹

بازدید از سازه‌های تاریخی آبرسانی به شهر جندی شاپور - ۱۴۰۲/۰۳/۱۰

بازدید از سازه‌های زیرزمینی شهر دزفول - ۱۴۰۲/۰۳/۱۰

بازدید از موزه‌های مردم‌نهاد هنرهای معاصر شاهرود - ۱۴۰۲/۱۱/۰۳

بازدید از موزه مردم‌نهاد آب شاهرود - ۱۴۰۲/۱۱/۰۳

جلسه هم‌اندیشی با امام‌جمعه، علما و فرماندار، اعضای شورای شهر و مسئولین شهرهای شاهرود و بسطام به میزبانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود - ۱۴۰۲/۱۱/۰۴

جلسه هم‌اندیشی با صاحب‌نظران حوزه فرهنگ و تمدن شعرا و نویسندگان شهرهای شاهرود و بسطام به میزبانی یکی از مجموعه‌های فرهنگی فعال مردم‌نهاد - ۱۴۰۲/۱۱/۰۴

بازدید از مسجد تاریخانه شهرستان دامغان از آثار قرن دوم هجری - ۱۴۰۲/۱۱/۰۵

بازدید از خانه مردم نهاد فرهنگ تسنیم شهرستان دامغان - ۱۴۰۲/۱۱/۰۵

بازدید از زیگورات دورانتاش (چغازنبیل) - ۱۴۰۲/۱۲/۱۴

بازدید از محوطه تاریخی کاخ شوش - ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

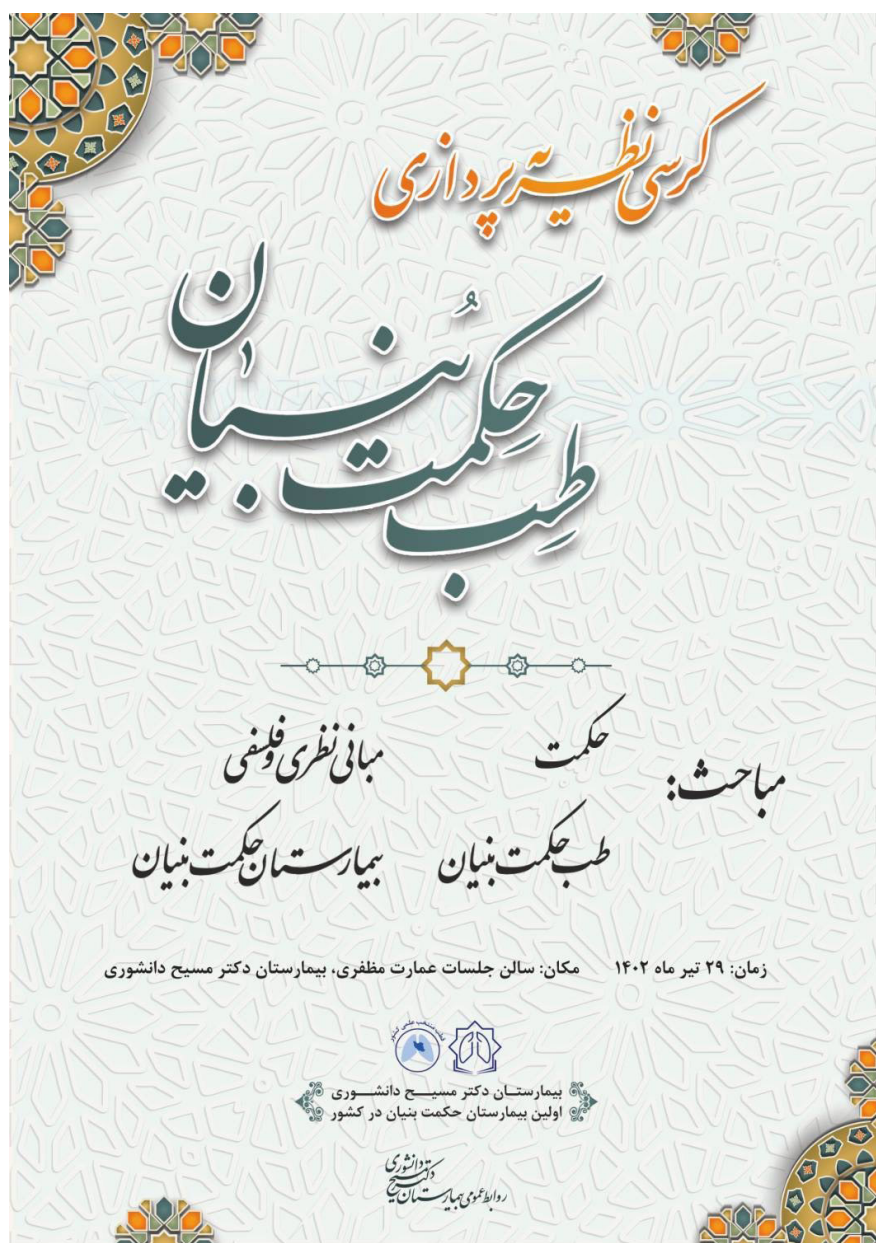

بازدید از قلعه تاریخی شوش – ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

بازدید از قلعه تاریخی شوش – ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

همایش‌ها

نخستین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان

برگزاری نخستین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان با عنوان «گفتمان‌سازی و هم‌اندیشی» در محل تالار اجتماعات عمارت تاریخی مظفری مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری؛
(۱۴۰۲/۰۴/۲۹)

این نشست با هدف دست‌یابی به تعریف علمی مفهوم طب حکمت‌بنیان با محوریت بیمارستان حکمت‌بنیان، طب حکمت‌بنیان و حکمت به ریاست دکتر علی‌اکبر ولایتی و با حضور صاحب‌نظرانی از علوم مختلف به شرح ذیل برگزار شد.

گروه طب حکمت بنیان از منظر علوم پزشکی:

سرگروه: دکتر حمیدرضا جماعتی (فوق تخصص ریه و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی؛ قائم مقام بیمارستان دکتر مسیح دانشوری)

اعضای گروه: دکتر اسماعیل ایدنی (فوق تخصص ریه و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر حسن امین‌لو (پزشک عمومی)؛ دکتر حمید سوری (اپیدمولژیست؛ عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر مژگان تن‌ساز (رئیس دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر محمد ورهرام (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی؛ مدیر بیمارستان مسیح دانشوری)؛ دکتر علی عبداللہی‌نیا (متخصص طب ایرانی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر جواد جعفری (مشاور امور مالی و بودجه بیمارستان دکتر مسیح دانشوری)؛ دکتر الهام قازانچانی (دکترای مدیریت سلامت و بلایا؛ مسئول اعتباربخشی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری)؛ دکتر مریم میرعنایت (فوق تخصص ریه؛ عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر مریم واشقانی (فوق تخصص غدد و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر سمیه قدیمی (متخصص داخلی)؛ دکتر فریبا قربانی (پزشک و پژوهشگر بیمارستان مسیح دانشوری)؛ دکتر شادی شفقی (پزشک و پژوهشگر بیمارستان مسیح دانشوری)؛ دکتر سینا همایی (متخصص داخلی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر ابوزر مجیبیان (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر فاطمه یساری (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)؛ دکتر سعید روستایی (پزشک عمومی).

گروه طب حکمت بنیان از منظر علوم اجتماعی و میان بخشی

سرگروه: دکتر مهدی نوید ادهم (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید رجایی و دبیرکل هیأت مؤسس دانشگاه آزاد اسلامی؛ دبیرکل سابق شورای عالی آموزش و پرورش)

اعضای گروه: حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالهادی مسعودی (رئیس دانشگاه قرآن و حدیث)؛ دکتر علی اصغر احمدی (دکترای روان‌شناسی)؛ دکتر حسن بنیانیان (دکترای مدیریت دولتی و عضو ستاد اجرایی نقشه مهندسی فرهنگی و مسئول پیوست‌نگاری فرهنگی شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ مشاور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی)؛ آرمان ابراهیمی (دستیار طب ایرانی).

گروه طب حکمت بنیان از منظر فلسفی و نگاه حکمی و کلامی

سرگروه: دکتر حامد آرزایی (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

اعضای گروه: دکتر محمد صدر (متخصص طب ایرانی)؛ دکتر سیدعلی رضوی صدر (دکترای روان‌شناسی و فلسفه غرب)؛ دکتر سیدعلی مؤمنی (عضو هیأت علمی گروه معارف دانشگاه امام صادق (ع))؛ دکتر ابوالفضل حکیم الهی (دستیار طب ایرانی)؛ نفیسه شعبانی (دانشجوی دکترای تاریخ علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران).

دومین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان

برگزاری دومین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان با عنوان «مبانی معرفت‌شناسی» در محل تالار اجتماعات عمارت تاریخی مظفری مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری؛ (۱۴۰۲/۰۸/۰۴)

این نشست با هدف تبیین مبانی معرفت‌شناسی طب حکمت‌بنیان به ریاست دکتر علی‌اکبر ولایتی و با حضور صاحب‌نظرانی از حوزه‌های مختلف علمی برگزار شد و در آن، مبانی طب حکمت‌بنیان در ۴ حیطه طرح شد:

۱. مبانی اساسی طب حکمت‌بنیان

- مبانی هستی‌شناختی
- مبانی انسان‌شناختی
- مبانی معرفت‌شناختی
- مبانی ارزش‌شناختی
- مبانی دین‌شناختی
- باهم‌نگری مبانی اساسی

۲. تبیین چیستی طب

- استنباط و پردازش مفاهیم کلیدی
- تعریف طب
- تبیین ویژگی‌های طب

۳. تبیین چرایی طب

- اهمیت و ضرورت طب
- جایگاه طب
- اهداف طب

۴. تبیین چگونگی طبابت

- انواع طبابت
- عوامل سهمین و مؤثر در طبابت
- مقتضیات طبابت
- ارکان فرایند طبابت
- اصول طبابت

سومین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان

برگزاری سومین کرسی نظریه پردازی طب حکمت بنیان با عنوان «قلمروشناسی طب حکمت بنیان» در محل تالار امیرکبیر مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری؛ (۱۴۰۲/۱۰/۲۸)

سومین
کرسی نظریه پردازی
طب حکمت بنیان
با موضوع قلمروشناسی

زمان و محل برگزاری

■ ۲۸ دی ماه ۱۴۰۲، ساعت ۰۹:۰۰ الی ۱۱:۰۰
■ سالن همایش امیرکبیر، بیمارستان دکتر مسیح دانشوری

امتیازات

■ دارای امتیاز فرهنگی جهت اعضای هیات علمی
■ دارای امتیاز بازآموزی آموزش مداوم جهت تمام گروه های نظام سلامت
با شماره شناسه ۲۰۸۵۹۶

فرمانده کل کشور
بیمارستان دکتر مسیح دانشوری
اولین بیمارستان حکمت بنیان در کشور

وزارت بهداشت
روابط عمومی بیمارستان

در این نشست که با هدف تبیین قلمرو طب حکمت‌بنیان به ریاست دکتر علی‌اکبر ولایتی و با حضور صاحب‌نظرانی از حوزه‌های مختلف علمی برگزار شد، دکتر حسن بلخاری قهقی (نویسنده، پژوهشگر، عضو هیأت علمی و مدیر گروه مطالعات عالی هنر در پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران دانشگاه و عضو پیوسته فرهنگستان هنر) در سه بخش: ۱. هنر و حکمت؛ ۲. هنر و معماری و نقش آنها در سلامت؛ و ۳. «چه نسبتی میان سلامتی و معماری وجود دارد؟» به ایراد سخن پرداخت و اعضای حاضر در جلسه به تبادل نظر درخصوص بیانات ایشان پرداختند.

چهارمین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان

برگزاری چهارمین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان با عنوان «فضای کالبدی و فیزیکی ساختمان‌ها و بناهای درمانی با رویکرد طب حکمت‌بنیان» در محل تالار امیرکبیر مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری؛ (۱۴۰۲/۱۲/۰۳)

چهارمین کرسی نظریه‌پردازی طب حکمت‌بنیان

با موضوع
فضای کالبدی و فیزیکی ساختمان‌ها و بناهای درمانی با رویکرد طب حکمت‌بنیان

امتیازات
دارای امتیاز فرهنگی جهت اعضای هیات علمی
دارای امتیاز بازآموزی آموزش مداوم جهت تمام گروه‌های نظام سلامت با شماره شناسه ۲۱۱۶۴۵

پنجشنبه ۳ اسفند ماه ۱۴۰۲، ساعت ۹ الی ۱۲
سالن امیرکبیر، بیمارستان دکتر مسیح دانشوری

فرستاده
سازمان
روابط عمومی بیمارستان

نخستین همایش بین‌المللی طب حکمت‌بنیان

برگزاری نخستین همایش بین‌المللی طب حکمت‌بنیان با راهبری کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران توسط دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی دکتر مسیح دانشوری، و با همکاری دانشگاه آزاد اسلامی در تاریخ ۲۲ و ۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۳ در محل سالن اجتماعات بیمارستان فرهیختگان دانشگاه آزاد اسلامی

هدف کلی همایش:

گفتمان سازی نوین حکمت بنیان در حوزه سلامت مبتنی بر تمدن اسلامی - ایرانی به منظور بهبود و تعالی خدمات سلامت

اهداف اختصاصی همایش:

- ۱) تغییر و احیای در باورها، ارزش‌ها و الگوی رفتاری ارائه‌دهندگان و گیرندگان خدمت در مراکز درمانی
- ۲) توسعه حفظ منزلت و کرامت انسانی بیماران در مقابل مشتری‌مداری
- ۳) دستیابی به نیازها و اولویت‌های بیماران در مراکز درمانی
- ۴) آشنایی با نقش جامعه پزشکی، پرستاران و مدیریت بیمارستان‌ها در توسعه حکمت
- ۵) توسعه حکمت و افزایش حکیمان در نظام درمان
- ۶) توسعه تحولات فرهنگی در افزایش اثربخشی و بهره‌وری از منابع در راستای طب حکمت بنیان
- ۷) حرکت از جایگاه پزشک درمانگر به جایگاه پزشک حکیم
- ۸) حاکمیت اخلاق و شئون اسلامی در کنار اخلاق حرفه‌ای
- ۹) توسعه محوریت تربیت انسانی به جایگزینی آموزش صرف
- ۱۰) ارتقای مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی به جایگزین رفع تکلیف
- ۱۱) توسعه پژوهش در زمینه طب حکمت بنیان و تولید مستندات علمی بومی
- ۱۲) ارائه راهکارهایی جهت ایجاد حلقه پیوندی بین طبابت امروز و حکمت دیروز
- ۱۳) فراهم‌سازی برنامه‌های مستقر آموزشی جهت ارتقای مراکز درمانی به بیمارستان‌های حکمت بنیان

پیام دکتر علی اکبر ولایتی، رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و رئیس نخستین همایش بین المللی طب حکمت بنیان به همایش

در ابتدا لازم می دانم این نقل را از کلیله و دمنه ارائه نمایم که: «چنین گوید برزویه، مقدم طبای پارس، که پدر من از لشکریان بود و مادر من از خانه علمای دین زردشت بود، و اول نعمتی که ایزد، تعالی و تقدس، بر من تازه گردانید دوستی پدر و مادر بود و شفقت ایشان بر حال من، چنان که از برادران و خواهران مستثنی شدم و به مزید تربیت و ترشح مخصوص گشت و، چون سال عمر به هفت رسید مرا بر خواندن علم طب تحریض نمودند، و چندان که اندک وقوفی افتاد و فضیلت آن بشناختم به رغبت صادق و حرص غالب در تعلم آن می کوشیدم، تا بدان صنعت شهرتی یافتم و در معرض معالجت بیماران آمدم. آن گاه نفس خویش را میان چهار کار که تکاپوی اهل دنیا از آن نتواند گذشت مخیر گردانیدم: وفور مال و، لذات حال و، ذکر سایر و ثواب باقی؛ و پوشیده نماند که علم طب نزدیک همه خردمندان و در تمامی دین ها ستوده است؛ و در کتب طب آورده اند که فاضلتر اطبا آن است که بر معالجت از جهت ذخیرت آخرت مواظبت نماید، که به ملازمت این سیرت نصیب دنیا هر چه کامل تر بیابد و رستگاری عقبی مدخر گردد.»

تاریخ پزشکی در ایران به قدمت تاریخ ملت بزرگ ایران است و در تاریخ اسطوره ای ایران، زال پدر رستم با سیمرغ

که یک تعبیر از آن «سیمرغ» به معنای مرغ طیب است ارتباط داشت. در حفاری‌های شهر سوخته زابل، جمجمه‌ای یافتند که در یکی از آن‌ها چشم مصنوعی استفاده شده بود و در دیگری جمجمه بیماری بود که آبه درون مغزی داشت و جراحان آن زمان در ایران جمجمه او را سوراخ کرده و چرک را خارج نمودند و در سوراخ ایجاد شده در جمجمه با سرب پوشانده بودند که این مهم ۵ هزار سال قبل در ایران اتفاق محقق شد.

تنوع اقلیم، انواع داروهای گیاهی که ایرانیان برای اولین بار از آنان بهره بردند، تنوع گیاهان ایرانی با حدود ۸ هزار نوع که حدود ۱۷۰۰ مورد آن دارویی است و در هیچ جای دیگر دنیا به وسعت خاک ایران این تعداد گیاهان دارویی یافت نمی‌شود لذا بیش از هر بخش دیگر پزشکی، داروسازی در ایران توسعه یافته و مشاهده می‌کنیم در جندی‌شاپور اساتید داروسازی عمدتاً ایرانی بودند.

تاریخ طب ایران یکی از پر افتخارترین بخش تاریخ علمی کشور است و بی تردید به لحاظ تعداد پزشکان، کیفیت کار، نوآوری، سطح علمی و ... از جمله بالاترین جایگاه در میان ملل صاحب نام عالم می‌باشد.

قریب ۱۴ هزار کتاب متن پزشکی در تاریخ تمدن اسلام به وجود آمده که بخش اعظم آن متعلق به ایرانیان است و ما نیز با تاسی از گذشتگان خود، می‌بایست طبابت را مترادف با حکمت بدانیم و ان‌شا‌الله در تحولات آموزشی، طبیبان

ANA PHOTO Zahra Farasat

ما، طبابت را لباس حکمت بدانند تا وجهه طیب ایرانی همچون علی ابن ربن طبری، محمد ابن زکریای رازی، علی ابن عباس اهوازی، شیخ الریس ابو علی سینا، ابوالحسن طبری، ابن ماهر شیرازی، ابن مردویه اصفهانی، سید اسماعیل جرجانی، عقیل خراسانی، زین العطار شیرازی، حکیم مؤمن تنکابنی و... بار دیگر زینت بخش عرصه پزشکی جهانی شود. امامین انقلاب اسلامی رهبرانی حکیم و فرزانه بوده و هستند و تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مد ظله العالی)، در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی ایران، به دو مقوله «علم و پژوهش» و «معنویت و اخلاق» دوشادوش و در کنار یکدیگر، از حکمت آن مرد بزرگ و همچنین مسئولیت خطیر دست اندرکاران حوزه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در تعمیق گفتمان‌های حکمت محور که بر مبانی اندیشه‌های بلند اسلامی استوار است حکایت دارد.

اینجانب و همکارانم امروز و در این اجلاس، توفیق میزبانی از دانشمندان، استادان، پژوهشگران و دانشجویان ارجمندی را داریم که با هدف بستر سازی برای احیای یک گفتمان مهم و کلیدی در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران یعنی «طب حکمت بنیان است» گرد هم آمده اند.

امیدواریم به فضل و توفیق الهی، در این نشست بتوانیم مبانی طب حکمت بنیان را معرفی و بازشناسی کنیم تا بر آن پایه و بنیان، اندیشه‌های نو مجال ظهور یابند و زمینه برای بهره‌مندی تمدن نوین اسلامی از این گمشده تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران فراهم آید.

لازم می‌دانم سپاس صمیمانه خود را به همکاران سخت کوشم در وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و به ویژه مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی مرحوم دکتر مسیح دانشوری که سال‌ها در این حوزه، به بستر سازی و تبیین نظریات و تهیه مقدمات گفتمان سازی طب حکمت بنیان همت گماشته اند تقدیم دارم.

سعی و اهتمام مجدانه بانیان این همایش ارزشمند را که متبرک به زادروز ولادت صدیقه کبری حضرت فاطمه زهرا (مرضیه (س) و روز بزرگداشت مقام زن و ولادت بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) است ارج می‌نهم و امیدوارم شاهد تداوم و استمرار این حرکت مهم و اساسی باشیم.

توفیق و سربلندی برادران و خواهران ارجمند را از درگاه خداوند منان و تحت سایه حضرت، ولی عصر (عج) خواستارم، همه اندیشمندان و متفکران را به حضور فعال و تداوم اندیشه‌ورزی در مقوله «طب حکمت بنیان» دعوت می‌نمایم و امیدوارم نتایج این نشست هم بتواند در پیشبرد اهداف و مسیر مهم پیش رو موثر واقع گردد. ان شاء الله

چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور

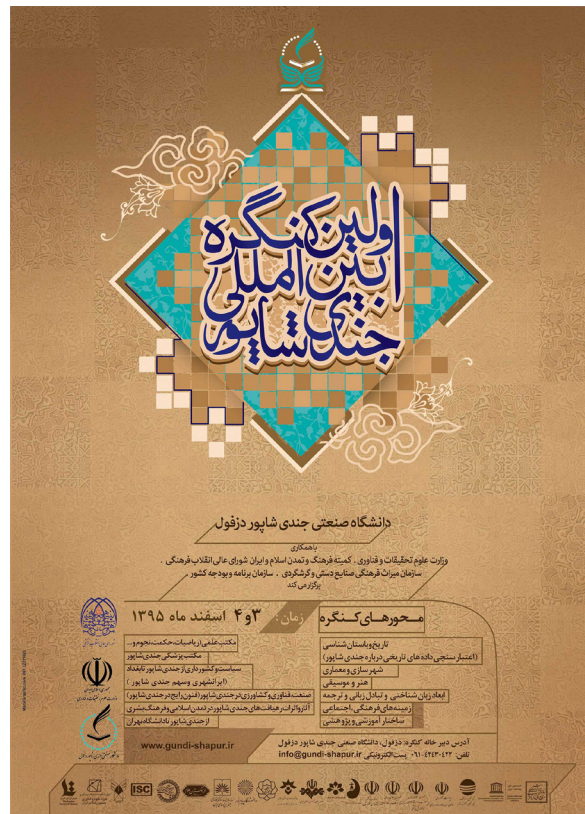
نقش بی‌بدیل جندی‌شاپور در توسعه تمدن بشری خصوصاً در تجمیع تمدن‌های مختلف و دستاوردهای کم‌نظیر این نهاد علمی در رشد و توسعه علم در جهان، گواهی روشن بر پیشگامی ایرانیان در تاریخ علم دارد.

کهن‌ترین دانشگاه و بیمارستان باستان در زمان ساسانیان در محل شهر جندی‌شاپور در شرق دزفول کنونی بنیاد نهاده شد. دانشمندان این دانشگاه در حوزه‌های گوناگونی مانند پزشکی، نجوم، ریاضیات، حکمت، فلسفه و ترجمه متون به صورت کاملاً سازمان‌یافته فعالیت می‌نمودند. پیشرفت علوم در جندی‌شاپور به چنان پایه‌ای رسید که به بزرگ‌ترین سازمان علمی جهان تبدیل شد و عظمت آن تا حدود هفت قرن پایدار ماند و حوزه‌های علمی اسلامی را سیراب نمود. تأثیرات بی‌بدیل این مرکز در تأسیس بیت‌الحکمه بغداد مبین این امر است. آشنایی با پیشینه علمی و فرهنگی شکوهمند ایران پس و پس از اسلام و آثار و رهیافت‌های آن در تمدن‌هایی چون سریانی، هندی، یونانی سبب ایجاد خودباوری علمی و فرهنگی دانشمندان و دانشجویان این مرز و بوم خواهد بود. امروز منابع اندکی اشاره بر وجود مراکز و نظام‌های آموزش عالی در ایران باستان دارد و آثار بازمانده جندی‌شاپور در معرض تخریب قرار گرفته است و نیاز به توجه وافر دارد. این میراث علمی و فرهنگی سال‌ها است که از قلم، مغفول و از منظر نگاه ژرف اندیشمندان و اصحاب فرهنگ، به‌دور مانده است و عزمی ملی و جهانی می‌طلبد تا غبار از چهره این میراث درخشان بزدايد.

بر این اساس، چندین دوره کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور با هدف بازشناسی ابعاد تاریخی، علمی و فرهنگی جندی‌شاپور و احقاق حق علمی ایرانیان و تأثیرات ایران کهن‌سال در رشد و اعتلای فرهنگ بشری و با رویکرد تقویت خودباوری ملی و افزایش نفوذ علمی و فرهنگی ایران در مجامع بین‌المللی به میزبانی و محوریت دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول و مرکز پژوهشی جندی‌شاپور دزفول با همکاری و حمایت کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برگزار شده است.

سه همایش بین‌المللی نخست، در ۳ و ۴ اسفندماه ۱۳۹۵، ۷ و ۸ اسفندماه ۱۳۹۷ و ۱۹ و ۲۰ اسفندماه ۱۳۹۹ برگزار

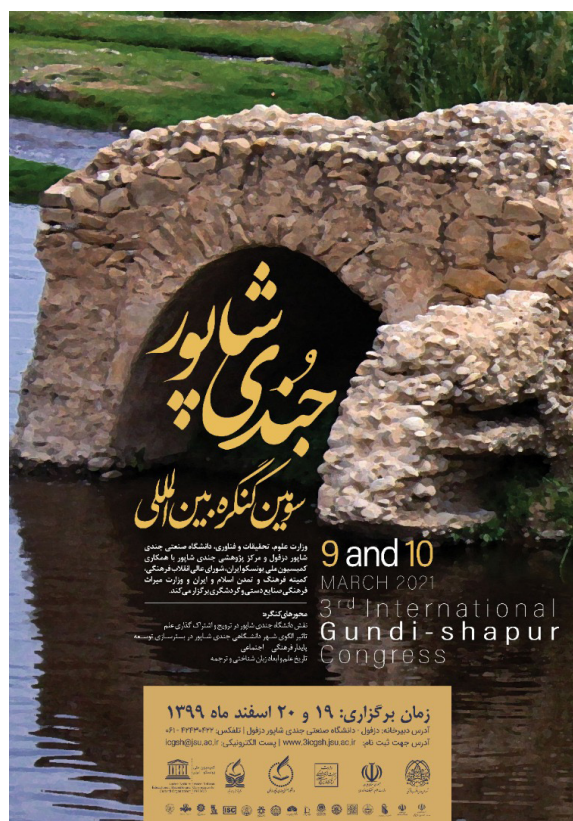
شد.

پوستر دومین کنگره جندی شاپور (۱۳۹۷)

پوستر اولین کنگره جندی شاپور (۱۳۹۵)

پوستر سومین کنگره جندی شاپور (۱۳۹۹)

در پی سیاست‌های کلان کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص معرفی دستاوردهای علمی، فرهنگی و تمدنی دانشمندان اسلام و ایران برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی جندی شاپور با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (دانشگاه صنعتی جندی شاپور) در دستور کار قرار گرفت. این همایش پس از قریب ۹ ماه تلاش بی‌وقفه و جلسات منظم و مستمر کمیته اجرایی (۲۷ جلسه) با حضور اندیشمندان و متفکران ایرانی و صاحب‌نظر میهمان از ۹ کشور جهان در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه ۱۵ و ۱۶ اسفندماه ۱۴۰۲ در سالن همایش‌های آیت‌الله قاضی دانشگاه صنعتی جندی شاپور برگزار شد. از اقدامات مهمی که در حاشیه این همایش پی گرفته شد می‌توان به طرح تأسیس باغ مشاهیر جندی شاپور، ارتباط هم‌افزا با بیت‌الحکمه عراق در خصوص مبادلات علمی و تاریخی، تدوین اساسنامه بنیاد ملی جندی شاپور، طراحی و انتشار تمبر یادبود جندی شاپور، و رونمایی از ده کتاب جدیدالتألیف و ترجمه اشاره کرد.

مسئولان برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور

دکتر محمدعلی زلفی‌گل
وزیر وقت علوم و تحقیقات و فناوری
و رئیس کنگره چهارم

دکتر میثم سفیدخوش
هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی
و دبیر علمی کنگره چهارم

دکتر مهدی بدیعی
رئیس دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول
و دبیر کنگره چهارم

دکتر عبدالمهدی مستکین

مدیر بخش فرهنگ کمیسیون ملی یونسکو و عضو کمیته اجرایی همایش

دکتر محسن تابان

معاون مرکز پژوهشی جندی شاپور

دکتر محمد ذاکر مشفق

دبیر اجرایی کنگره چهارم

محمود نیک‌منش

مدیر تشریفات کنگره

فخرالدین ترابی زاده

مدیر روابط عمومی دانشگاه جندی شاپور دزفول

پیام دکتر علی‌اکبر ولایتی رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی و رئیس شورای سیاست‌گذاری کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور

بسم الله الرحمن الرحيم

حضار محترم، اساتید گرامی، فرهنگ دوستان عزیز، خانم‌ها و آقایان

سلام علیکم

از اینکه شما فرهیختگان و اندیشه‌ورزان بزرگوار در چنین همایش ارزشمندی شرف حضور دارید تا به شناخت یکی از افتخارات ایران عزیز بپردازید و این حقیر و دوستان بنده را که طی بیش از ۲۰ سال گذشته برای احیای میراث کهن فرهنگی کشورمان تلاش کرده‌ایم یاری فرمایید سپاسگزاری می‌کنم. بازشناخت این داشته و گنجینه بزرگ میراث فرهنگی یعنی کهن‌شهر دانشگاهی جندی‌شاپور از اقدامات مهم و اساسی کشور ما است. ایرانیانی که علاقه فراوانی به حفظ میراث تمدنی دارند از دانش‌پژوهان خود چشم آن دارند که ناگشوده‌ها را مکشوف سازند و موارث فرهنگی و تمدنی خویش را بازشناسی و بازگویی کنند. یکی از این موارث پراچ بازمانده از نیاکان ما کهن دانشگاه جندی‌شاپور است که از افتخارات جاودان مردم فهیم و فرهنگ دوست ایران اسلامی است. این دانشگاه عظیم و بی‌نظیر که بیش از ۱۷۵۰ سال از تأسیس آن می‌گذرد می‌تواند مردم جهان به‌ویژه نسل جوان را متوجه ارزش‌های نهفته‌ی تمدن ایران کند. افزون بر این، واکاوی و شناخت این میراث عظیم علمی و فرهنگی - تمدنی از آن‌سو نیز اهمیت دارد که رفتارها و روایت‌های غیرواقعی و مغرضانه برخی از پژوهشگر نمایان را بر ملا می‌سازد؛ در این میان رفتارهای غیرحرفه‌ای و سوگیرانه بعضی از باستان‌شناسان غربی مانند دیولافوا و همکارانش که اشیای ارزشمند باستانی و تمدنی را به موزه لوور فرانسه منتقل کردند درحالی‌که این اشیاء تجسم هنر و معرفت ایرانی بودند جای بسی تأمل و نقد دارد افزون بر این یغما حقیقتاً باید خون گریست از اینکه بعضی از این آثار تمدنی که توسط آن‌ها قابل انتقال نبود، به دست خود آن‌ها شکسته و خرد گردید تا دست رقبای انگلیسی‌شان نیافتد. از سوی دیگر، متأسفانه این بخش از فرهنگ مجسم ایران هنوز در زیرخاک‌ها خفته و ما ایرانیان خودآگاه نیستیم که چه گوهر ارزشمندی در این سرزمین علم‌پرور و عالم‌خیز نهفته است. غفلت درونی از سویی و ضربه نظام معرفت‌شناسی سوگیرانه برخی پژوهش‌گرانه‌های غربی از سوی دیگر مجموعاً روایت‌های مخدوش، غیرعلمی و مغرضانه‌ای را دامن‌گستر کرده است؛ این روایت‌ها در شناخت علم و معرفت را می‌توان آن‌گونه که ادوارد سعید متفکر فلسطینی گفته است به شرق‌شناسی تعبیر کنیم یعنی گفتمانی به‌اصطلاح علمی برای شناخت کشورهای شرقی و اسلامی توسط غربی‌ها که گرانیگاه آن تهی بودن تمدن‌های شرقی و اسلامی از معرفت و علم و فرهنگ و انتساب همه این دستاوردهای بشری به غرب است. یکی از این روایت‌های غیرعلمی و مغرضانه و شرق‌شناسانه را می‌توان در مقاله‌ای منتشرشده در مجله ساینس مشاهده کرد که نویسنده‌ای آمریکایی مدعی شده بود جندی‌شاپور فقط مجموعه‌ای از چند درمانگاه و کلینیک بوده است و نه بیشتر؛ در مقابل این گفتمان مغرضانه شرق‌شناسی باید روایت علمی و تاریخی جندی‌شاپور را عالمان و مورخان ایرانی و ایران‌دوست و حقیقت‌طلب بگشایند آن هم در مورد آن نهاد علمی و فرهنگی با عظمت که به گواه شواهد فراوان و متقن نهاد علمی و فرهنگی جامعی بوده است که در آن هزاران دانشجوی، ایرانی، رومی، یونانی، سوری عرب و هندی به تحصیل پرداخته‌اند. فضای گشوده به علم در میان اساتید مسلمان و مسیحیان و طبقات و اقشار مختلف اجتماعی در زمانی اتفاق افتاد که بسیاری از ممالک درگیر مشاجرات عقیدتی بودند و اساتید و دانشمندان مورد آزار قرار می‌گرفتند و همچنین کسب معرفت و علم، موهبتی طبقاتی

بود که خوشبختانه با ظهور مکتب انسان‌ساز اسلام این آسیب فرهنگی و اجتماعی زدوده شد. در دانشگاه جندی‌شاپور بسیاری از علوم از جمله مبانی ریاضیات به همت افراد با استعداد ولی از لحاظ مادی در طبقات فرودست رشد کردند؛ افزون بر این می‌توان به ویژگی‌های دیگری برای نهاد علمی و فرهنگی جندی‌شاپور اشاره کرد از جمله پیشرفت‌های بزرگ پزشکی در پژوهش و درمان، رشد و توسعه مباحث فلسفی و عقلی، روان‌شناسی و روان‌درمانگری، شکل‌گیری و توسعه شهر به مثابه شهری دانشگاهی و پیشرفته و بسیاری ویژگی‌های دیگر که در منابع متعدد برشمرده شده و سایر ویژگی‌ها که باید شناخته شوند؛ به عنوان نمونه‌ای از منابع بسیاری که ما را به عظمت علمی جندی‌شاپور نزدیک می‌کند می‌توان به یاقوت حموی در کتاب معجم البلدان و مسعودی در مروج الذهب و معادن الجواهر اشاره کرد. خوشبختانه بسیاری از مورخان معتبر و بزرگ به چگونگی تاریخ شکل‌گیری شهر و دانشگاه جندی‌شاپور اشاره کرده‌اند. ابومنصور محمد بن عبدالملک ثعالبی و قفطی مورخ مصری در اخبار الحکما و از معاصرین سیریل الگود در کتاب تاریخ پزشکی ایران تأسیس شهر جندی‌شاپور را به دورانی کهن‌تر از ساسانیان منسوب دانسته‌اند. در عصر ساسانیان در اندک مدتی از زمان تأسیس دانشگاه جندی‌شاپور گروه پرشماری از دانشمندان، پزشکان، داروسازان و فیلسوفان ملل گوناگون از سرزمین‌های یونان و روم و سیسیل و مصر و بین‌النهرین و نیز از هند و چین رهسپار جندی‌شاپور شده‌اند. شاپور مقدم این دانشمندان را گرمی داشت و با مزایایی بیش از آنچه در سرزمین خود دریافت می‌داشتند از آنان استقبال کرد. این خیل عظیم دانشمندان در جندی‌شاپور به اعتبار مراکز علمی آن افزود چنان‌که نه فقط مراکز و حوزه‌های پزشکی آن از دیگر مراکز علمی پیشی گرفت، بلکه گام بزرگی برای تأسیس دیگر مراکز علمی و فلسفی و حکمت و ریاضی و نجوم و فیزیک در آنجا شد. این روایت علمی و دلسوزانه از جندی‌شاپور است که باید شناسانده و ترویج شود و از باب این شناخت علمی و دلسوزانه میراث کهن تمدنی و مقابله با روایت‌ها و گفتمان‌های مغرضانه بوده است که با کمک دوستان، بخشی از کتاب تاریخ ایران پیش از اسلام را به تاریخ مستند جندی‌شاپور با استفاده از منابع متعدد اختصاص دادیم و نکته بسیار مهم‌تر اینکه از این پس انشالله با کمک شما بزرگان فرهنگ دوست کشور و ایران دوستان و جندی‌شاپور پژوهان سراسر جهان این امر خطیر را ادامه خواهیم داد تا بخشی از این گنجینه‌های ارزشمند در منظر مردم آشکار و محفوظ بماند برای همه شما عزیزان در مسیر ارزشمند شناخت معرفی و حفظ میراث گران‌سنگ ایرانی و اسلامی آرزوی توفیق دارم.

دکتر علی اکبر ولایتی

پانزدهم اسفند هزار و چهارصد و دو

قرائت پیام رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران دکتر علی اکبر ولایتی به چهارمین کنگره بین المللی جندی شاپور توسط دبیر کمیته دکتر مهدی نوید ادهم - ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

سخنرانی حجت الاسلام و المسلمین مسعود بهرام پور امام جمعه دزفول در چهارمین کنگره بین المللی جندی شاپور - ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

قرائت پیام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دکتر محمدعلی زلفی گل به چهارمین کنگره بین المللی جندی شاپور توسط معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دکتر عبدالحسین کلاتری - ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

در بعدازظهر روز اول کنگره ۱۵ اسفندماه، چندین میزگرد علمی با موضوعات بین المللی، شهر دانشگاهی و تاریخ و باستان شناسی برگزار شد که اساتید برجسته داخلی و خارجی به سخنرانی و ارائه مقاله و پژوهش پرداختند.

ارائه گزارش دبیر کنگره و رئیس دانشگاه صنعتی جندی شاپور، دکتر مهدی بدیعی از اقدامات و تلاش های منجر به برگزاری کنگره در مراسم افتتاحیه چهارمین کنگره بین المللی جندی شاپور - ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

برگزاری پیش‌همایش در دانشگاه‌های مختلف کشور

فلسفه وجودی پیش‌همایش‌های برگزار شده قبل از برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور، در راستای احیا، بازشناسی، بازتولید موارث گرانسنگ فرهنگی است که در کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در حدود ۲۰ سال پیش توسط دکتر علی‌اکبر ولایتی بنیان گذاشته شده است. از این منظر، برای برپایی تمدن نوین اسلامی فعالیت‌های مختلفی در طول سال‌های متمادی بعد از تشکیل کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران انجام شده است که یکی از کارهای ماندگار و ارزشمند آن، ثبت شهر یا کهن شهر دانشگاهی جندی‌شاپور به‌عنوان اولین دانشگاه جهان بود که در سال ۲۰۱۷ در یونسکو به ثبت جهانی رسید.

دانشگاه جندی‌شاپور ۱۷۵۰ سال سابقه دارد و این به تأیید یونسکو رسید. پس از ثبت جهانی جندی‌شاپور در سال ۲۰۱۷ کنگره‌هایی به‌منظور ضرورت باز زنده‌داری، حفظ و صیانت این میراث ارزشمند ملموس و ناملموس و تأثیرات نشر دانش از ایران کهن سال در رشد و اعتلای فرهنگ و توسعه تمدن‌های بشری برگزار شد که امسال چهارمین کنگره بین‌المللی در دزفول برگزار می‌شود. در کنار برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور، در راستای باز زنده‌داری موضوع، دانشگاه آزاد اسلامی به‌عنوان حامی کمیته فرهنگ و تمدن شورای عالی انقلاب فرهنگی، بر آن شد: پیش‌همایش‌هایی را در استان‌ها و دانشگاه‌های دیگر برگزار کند که بدین منظور پیش‌همایش‌هایی در شهرهای دزفول، زاهدان، زابل، تهران، مشهد و تبریز به‌منظور طرح مفاهیم مرتبط با جندی‌شاپور در بین اساتید و دانشجویان دانشگاه‌های کشور و همچنین آشنایی بیشتر افکار عمومی با موارث فرهنگی و کهن این سرزمین برگزار شد که برای آشنایی بیشتر صاحب‌نظران و اساتید محترم خلاصه مباحث و محورهای مطرح در قالب پیش‌همایش‌های برگزار شده قبل از چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور در این مجلد به چاپ رسید.

جندی شاپور

اولین پیش نشست
چهارمین کنگره بین المللی

4th International
Gondishapur
Congress

دکتر سفید خوش
عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
شهر دانشگاهی و
صلح جهانی؛ خاطره‌ی
جندی شاپور

دکتر مستکین
مدیر بخش فرهنگ کمیسیون ملی یونسکو
گزارش ثبت جهانی
یادبود جندی شاپور
و امکان های پیش رو

دکتر نصیری قیداری
عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
رصدخانه ایرانی؛ از
جندی شاپور تاکنون

چهارشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۲ ساعت ۹ صبح

دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

پیش همایش اول

میزبان: دزفول

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول

محل برگزاری: سالن آیت الله قاضی دانشگاه صنعتی جندی شاپور

تاریخ برگزاری: چهارشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۲

محورها:

- رصدخانه ایرانی، از جندی شاپور تاکنون
- گزارش ثبت جهانی یادبود جندی شاپور و امکان‌های پیش‌رو
- شهر دانشگاهی و صلح جهانی؛ خاطره جندی شاپور

سخنرانان:

- دکتر سعداله نصیری قیداری (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران)
- دکتر عبدالمهدی مستکین (مدیر گروه فرهنگ کمیسیون یونسکو در ایران)
- دکتر میثم سفیدخوش (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران و دبیر علمی چهارمین کنگره بین‌المللی جندی شاپور)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان برگزار می نماید

نشست بزرگداشت یعقوب لیث صفاری

سخنرانان

دکتر محسن مرسلیبور ، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه سیستان و بلوچستان
عنوان سخنرانی: یعقوب لیث و هویت ایرانی

دکتر مهدی نوید ادهم ، دبیر کمیته فرهنگ و تمدن شورای عالی انقلاب فرهنگی
عنوان سخنرانی: ضرورت توجه به نقش وحدت آفرین و انسجام بخش
زبان فارسی در سیاست های فرهنگی و هویت ملی ایران امروز

دکتر میثم سفیدخوش ، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی
عنوان سخنرانی: جندی شاپور و تجربه ی شهر دانشگاهی

زمان برگزاری: ۱۴ آذر ماه ۱۴۰۲ ساعت ۹ صبح
مکان برگزاری: دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، دانشکده علوم پزشکی، سالن رازی

پیش‌همایش دوم

میزبان: زاهدان

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

محل برگزاری: سالن رازی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان

تاریخ برگزاری: سه‌شنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۲

محورها:

- یعقوب لیث و هویت ملی
- ضرورت توجه به نقش وحدت‌آفرین و انسجام‌بخشی زبان فارسی در سیاست‌های فرهنگی و هویت ملی ایران امروز
- جندی‌شاپور و تجربه شهر دانشگاهی

سخنرانان:

- دکتر محسن مرسلی‌پور (عضو هیأت علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان)
- دکتر مهدی نوید ادهم (عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی و دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- دکتر میثم سفیدخوش (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران)

همایش شهید ایرانشهر
« یعقوب لیث صفاری »

مکان:
 سالن اجتماعات
 دانشگاه آزاد اسلامی
 واحد بین المللی زابل

زمان:
 چهارشنبه ۱۵ آذرماه ۱۴۰۲
 ساعت ۹

با سخنرانی:
 دکتر عباس لایسی عضو هیات علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان
 دکتر سید احمد رضا خضری عضو هیات علمی دانشگاه تهران
 دکتر نجم صمد خوش عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
 دکتر ناصر چاری عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سراوان

معاونت فرهنگی و دانشجویی
 دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی زابل

پیش‌همایش سوم

میزبان: زابل

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه آزاد اسلامی واحد زابل

محل برگزاری: سالن اجتماعات دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زابل

تاریخ برگزاری: چهارشنبه ۱۵ آذرماه ۱۴۰۲

محورها:

— یعقوب لیث چه کسی بوده؟

— نقش جغرافیا در تشکیل دولت صفاری

سخنرانان:

— دکتر سید احمدرضا خضری (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

— دکتر میثم سفیدخوش (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران)

— دکتر عباس اویسی (عضو هیأت علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان)

— دکتر ناصر چاری (عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سراوان)

پیش‌همایش چهارم

میزبان: مشهد

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

محل برگزاری: سالن اجتماعات شهید عباس‌پور دانشکده مهندسی

تاریخ برگزاری: چهارشنبه، ۱۱ بهمن‌ماه ۱۴۰۲

محورها:

— نقش مدیریتی و برنامه علمی جندی‌شاپور

— فعالیت علمی پیشا اسلام جندی‌شاپور

سخنرانان:

— دکتر مرادی (عضو هیات علمی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد)

— دکتر باغستانی (عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی)

— دکتر محبوبه فرخنده زاده (عضو هیات علمی دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد)

پیش‌همایش پنجم

میزبان: کرمان

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه شهید باهنر کرمان

محل برگزاری: سالن اجتماعات دانشگاه شهید باهنر

محورها:

— فلسفه در جندی‌شاپور

سخنرانان:

— دکتر میثم سفیدخوش (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

پیش‌همایش ششم

میزبان: کرمان

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه شهید باهنر کرمان

محل برگزاری: سالن اجتماعات دانشگاه شهید باهنر

محورها:

— فلسفه در جندی‌شاپور

سخنرانان:

— دکتر میثم سفیدخوش (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

مقتضی
پیش نشست چهارمین گفتمانی ملی
جندی شاپور

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
دانشگاه صنعتی جندی شاپور دوفول

«دروسازی در جندی شاپور»
سخنران: دکتر سارا بحرینیان
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

«جایگاه علمی شهر جندی شاپور از
روزگار ساسانیان تا دوره اسلامی»
سخنران: دکتر شهرام جلیلیان
عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

چهارشنبه دوم اسفند ماه ۱۴۰۲
ساعت ۱۱ صبح

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، معاونت تحقیقات و
فناوری، سالن جلسات طبقه اول

پیش‌همایش هفتم

میزبان: اهواز

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

محل برگزاری: سالن جلسات معاونت تحقیقات و فناوری

تاریخ برگزاری: چهارشنبه ۲ اسفند ۱۴۰۲

محورها:

- داروسازی در جندی شاپور
- جایگاه علمی شهر جندی شاپور از روزگار ساسانیان تا دوره اسلامی

سخنرانان:

- دکتر سارا بحرینیان (عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز)
- دکتر شهرام جلیلیان (عضو هیات علمی دانشگاه چمران اهواز)

ششمین نشست چارمین گنگره بین المللی
جندی شاور

دانشگاه آزاد اسلامیه واحد تهران مرکزی
دانشگاه صنعتی جندی شاور دزفول
«الگوهای شکل گیری شهرهای دانشگاهی»

سخنرانان:
دکتر میثم سفیدخوش
دبیر علمی: چهارمین گنگره بین المللی جندی شاور
دکتر عبدالعزیز مستکین
مدیر بخش فرهنگ: کامیسیون ملی یونسکو در ایران
دکتر سجاد محمدی پور
رئیس دانشگاه هنرهای اسلامی - ایران: استاد فرشچیان
دکتر سوده یوسف نژاد
عضو هیأت علمی: دانشگاه آزاد اسلامیه واحد تهران مرکزی
دکتر مهدی خفنگه
عضو هیأت علمی: گروه هنر اسلامی دانشگاه استاد فرشچیان
دکتر مهرناز بهرزی
عضو هیأت علمی: دانشگاه آزاد اسلامیه واحد تهران مرکزی

چهارشنبه دوم اسفند ماه ۱۴۰۲
ساعت ۹ الی ۱۱ صبح

تهران، بزرگراه اشرفی اصفهانی بالاتر از پونک، خیابان امام
حسن (ع)، دانشگاه آزاد اسلامیه واحد تهران مرکزی دانشکده
معماری و شهرسازی، مجتمع آیت الله هاشمی رفسنجانی (ره)

پیش‌همایش هشتم

میزبان: تهران

مرکز علمی پشتیبان: دانشگاه آزاد اسلامی

محل برگزاری: واحد تهران مرکزی

تاریخ برگزاری: چهارشنبه ۲ اسفند ۱۴۰۲

محورها:

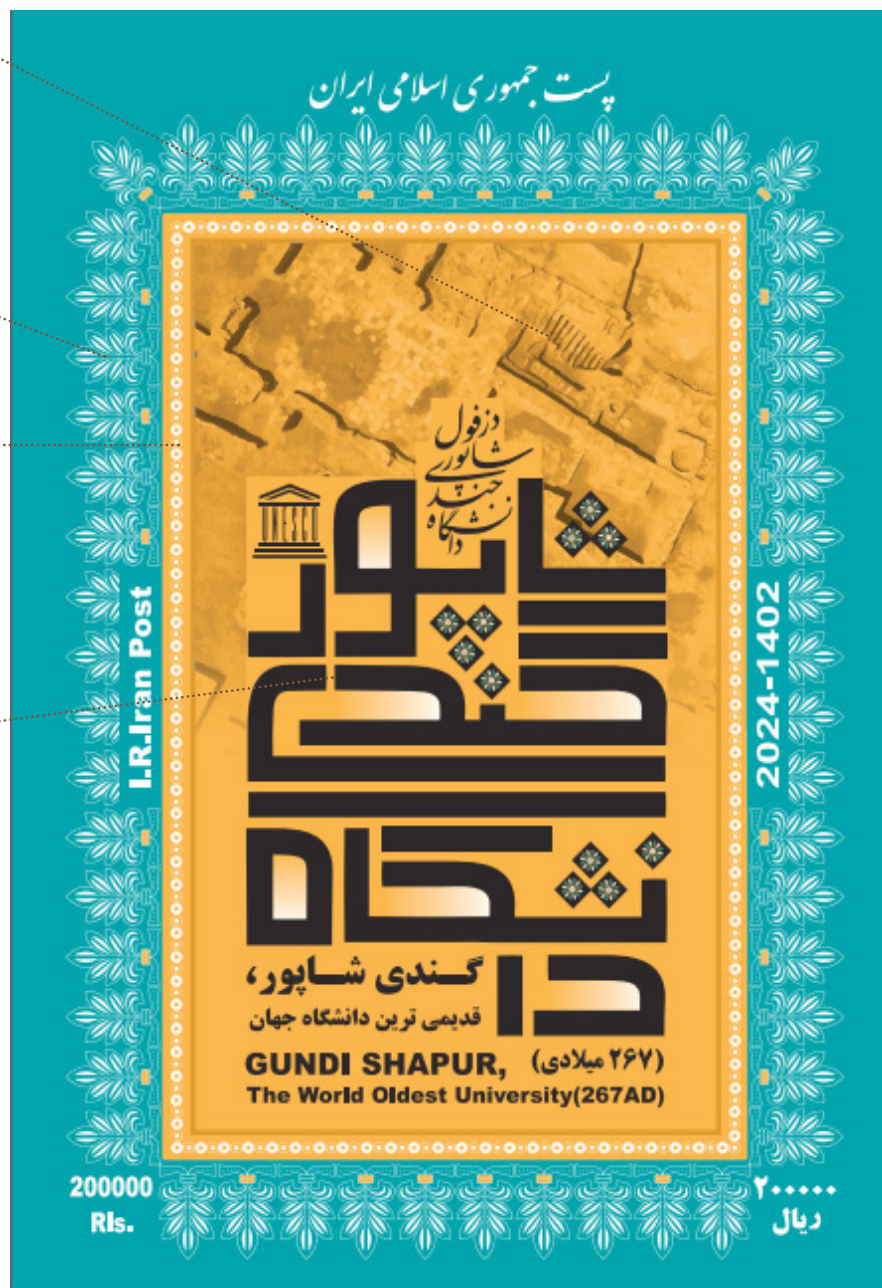
— الگوهای شکل‌گیری شهرهای دانشگاهی

سخنرانان:

- دکتر توحید پور رستم (عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی)
- دکتر سجاد محمد یارزاده (عضو هیأت علمی و رئیس دانشگاه هنرهای اسلامی-ایرانی استاد فرشچیان)
- دکتر سودابه یوسف نژاد (عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی)
- دکتر مهرناز بهروزی (عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی)
- دکتر میثم سفیدخوش (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران و دبیر علمی چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور)

طراحی و پیشنهاد تمبر جندی شاپور به شورای تمبر

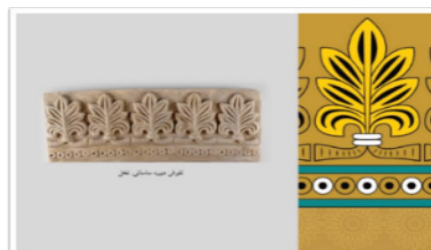
طرح تمبر جندی شاپور پس از بررسی‌های کارشناسی مبانی دانشی، تصویری و نوشتاری نظری و نحوه اجرا و کاربری در کارگروه اجرایی در جلسه کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران تصویب و به شورای تمبر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات جهت تصویب نهایی ارسال شد.

در نمای پس‌زمینه تمبر، از داده‌های تصویری کاوش‌های اخیر باستان‌شناختی در محوطه شهر جندی‌شاپور استفاده شده است.

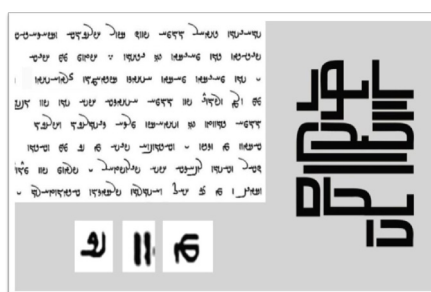
استفاده از نقش‌مایه نخل که برگرفته از گچ‌بری‌های ساسانی کاخ‌های آن دوران است در حاشیه نقش تمبر درخت نخل افزون بر آن که معرف جغرافیای جنوب و گرمسیری است، در نمادشناسی درختان در باغ ایرانی نمادی از شادی، ظفر، انسان راست‌کردار و درخت حیات است. این گیاه در ایران باستان به سبب زیبایی، مقاومت و برکت، «درخت زندگی» لقب داشته و به‌حدی مورد توجه و تکریم ایرانیان بوده که در هنرهای ایران قبل از اسلام، تصویر و تأثیر آن را می‌توان دید. در ادبیات ساسانی و متون دینی مزدیسنا و دوره اسلامی در مراسم آیینی اشاره فراوانی به نخل شده است.

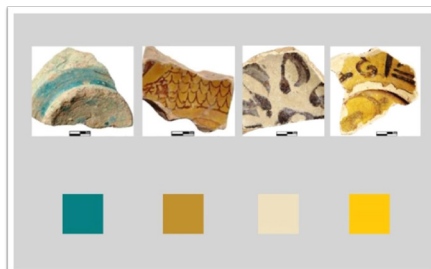
برای شکل‌دهی به حاشیه، از تکرار نقش یکی از یافته‌های فسیل‌شناسی منطقه به‌عنوان مبنای نقش‌مایه ریخت‌شناسی طبیعت منطقه بهره برده شده است.

از ویژگی‌های گرافیکی خط پهلوی و تطبیق آن با فونت‌های امروزی برای ارتباط نوشتاری استفاده شده است. براین‌اساس، از حروف‌نگاری عنوان دانشگاه جندی‌شاپور به شیوه کوفی بنایی که در برخی حروف اشارات تصویری صریحی به شاکله خط پهلوی دارد بهره گرفته شده است. ادله این کاربرد به ماهیت دوره اسلامی و پیش از اسلامی بودن دانشگاه جندی‌شاپور برمی‌گردد در طراحی و ساختمان‌داری حروف‌نگاری، تلاش شده گونه‌ای از پلان‌های سازه‌های شهر جندی‌شاپور که ساختاری هندسی دارد الهام گرفته شود و به گونه‌ای خط کوفی بنایی اشاره‌ای غیرمستقیم شود.

در طراحی این تمبر به‌جز رنگ سیاه‌وسفید برای ایجاد تضاد رنگی مطلوب به‌منظور خوانش بهتر متن و تصویر که لازمه اصول ارتباطات است از چهار رنگ شاخص این دوره نیز استفاده شده است. غلبه رنگ زرد و طلایی در گستره تمبر به هدف رسیدن به مفهوم ارزشمندی دانش و روشنائی و عصر طلایی اندیشه آن دوران است.

طرح تأسیس باغ فرهنگ مشاهیر جندی‌شاپور

باغ مشاهیر شهر دزفول به پیشنهاد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با حمایت نهادها و سازمان‌های استانی و شهری و به همت دانشگاه جندی‌شاپور دزفول مورد بررسی‌های متعدد و نهایتاً مورد تصویب قرار گرفت. فرآیندهای تکمیل طراحی اجرای این باغ در دست انجام است.

اهداف طرح:

۱. تبیین پیوستگی هویتی و ملی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی. طبق اسناد معتبر تاریخی. جندی‌شاپور از چهارصد سال پیش از اسلام و چند سده پس از اسلام مستمراً ادامه داشته است.
۲. تقویت روحیه اعتماد به نفس در نوجوانان، جوانان و دانشگاهیان با بهره‌گیری از عناصر پیشینه غنی و شکوفای تمدن ایران اسلامی هم‌سو با تأکیدات مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) در تبیین الگوی توسعه درون‌زای ایرانی - اسلامی پیشرفت.
۳. آشنایی با مشاهیر بزرگ و درخشان فرهنگ و تمدن ایران و اسلام در بستر کهن‌شهر دانشگاهی جندی‌شاپور.
۴. تبدیل باغ فرهنگ مشاهیر جندی‌شاپور به مکانی برای رشد و غنی‌سازی مفید و هدفمند اوقات فراغت برای همه اعضای خانواده به‌ویژه مدارس دانش‌آموزان تا از این رهگذر که با حضور در این باغ زیبا، هم با گذشته پربار تمدنی خویش آشنا شوند و هم با تفرج در زوایای زیبای باغ فرهنگ تفریحی سالم و سلامت را تجربه کنند.
۵. تبدیل این مکان - رویداد به یکی از مقاصد گردشگری فرهنگی کشور بدیهی است ورود هر گردشگر بستر ساز رونق کسب و کار و اشتغال مولد و پایدار می‌گردد. (شایان ذکر است از زمان ثبت جهانی رویداد کهن شهر دانشگاهی جندی‌شاپور در دزفول و منطقه باستانی جندی‌شاپور؛ هر سال جشنواره‌های مختلفی برگزار می‌شود که موجب حضور متعدد گردشگران به این منطقه می‌شود؛ لیکن مواجه سنتی با گردشگران چندان وافی به مقصود نیست؛ بلکه هدف پربار نمودن ماهیت گردش است که باید تلفیقی از تفرج و تفکر در باب ریشه‌ها و بن‌مایه‌های هویتی، ملی و فرهنگی باشد).
۶. احداث کتابخانه مشاهیر جندی‌شاپوری در دل باغ فرهنگ مشاهیر.
۷. امروزه کشورهای پیشرفته در امر گردشگری می‌کوشند تا حداکثر بهره‌مندی را از جایگاه و منزلت مشاهیر خویش با رویکرد برجسته‌سازی و هنجارسازی بین‌المللی به دست آورند. به بیان دیگر از دید جامعه‌شناسی فرهنگی، مدیران فرهنگی این کشورها می‌کوشند تا سرمایه‌های نمادین خویش را تبدیل به سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی پایدار کنند.

بدیهی است جندی‌شاپور به عنوان یک سرمایه مهم کم‌نظیر در جهان به‌خوبی می‌تواند با هوشمندی و درایت تبدیل به یکی از مقاصد گردشگری منطقه‌ای و بین‌المللی شود.

فرایند اجرای طرح

طرح باغ فرهنگ مشاهیر جندی‌شاپور در دو بخش مطالعاتی و عملیاتی طراحی می‌شود. بخش مطالعاتی آن در حال انجام است و با بخش عملیاتی آن نیز به عنوان یکی از دستاوردهای چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور در شهر دزفول کلنگ‌زنی خواهد شد تا در طول حداکثر ۲۰ ماه پروژه به بهره‌برداری کامل برسد و مهیا جهت افتتاح در کنگره پنجم سال ۱۴۰۴.

ادوار مشاهیر جندی‌شاپور

در سه بخش دیده شده است. در واقع هدف از این بخش بندی نشان دادن تداوم حکمرانی علمی و تمدنی مشاهیر ایران پیش از اسلام و پس از اسلام است.

— مشاهیر قبل از اسلام؛

— مشاهیر پس از اسلام؛

— مشاهیر معاصر.

شماره: ۱۴۰۲/۲۱۵۲۱/د ش
تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۲۶
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

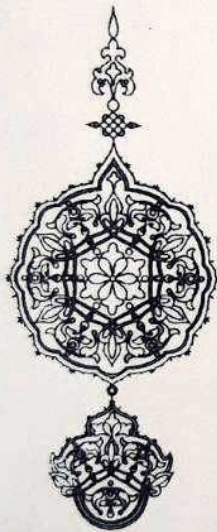
بسم الله الرحمن الرحيم

شورای عالی انقلاب فرهنگی
کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
رئیس

جناب آقای دکتر بنیدش

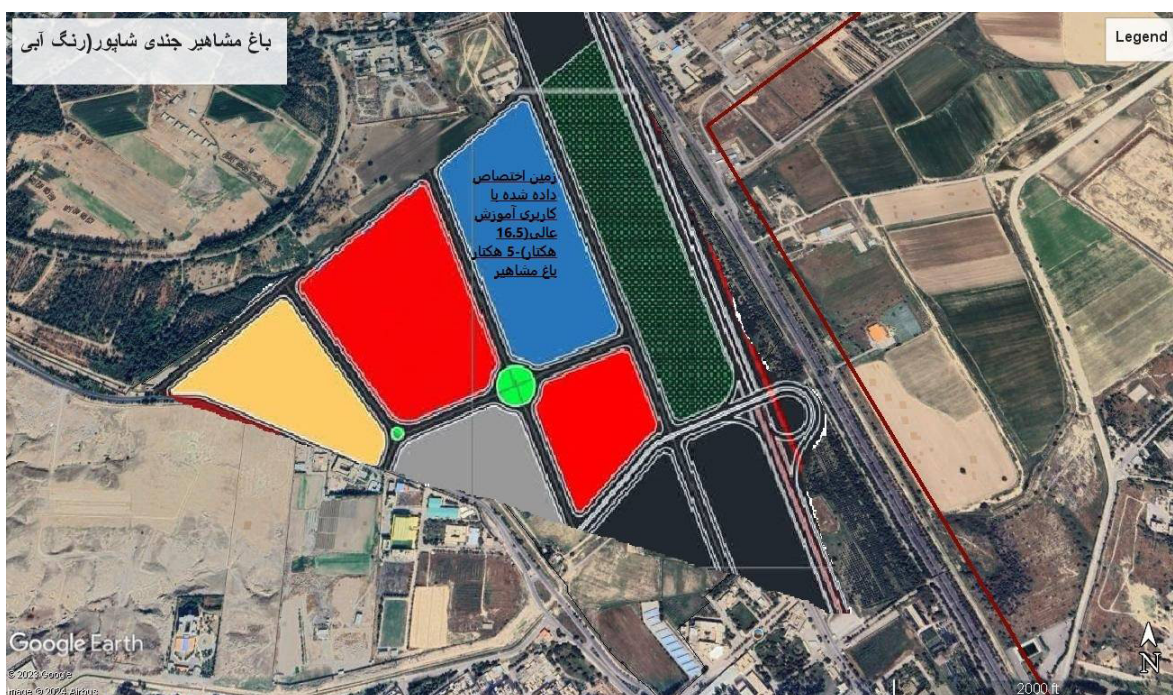
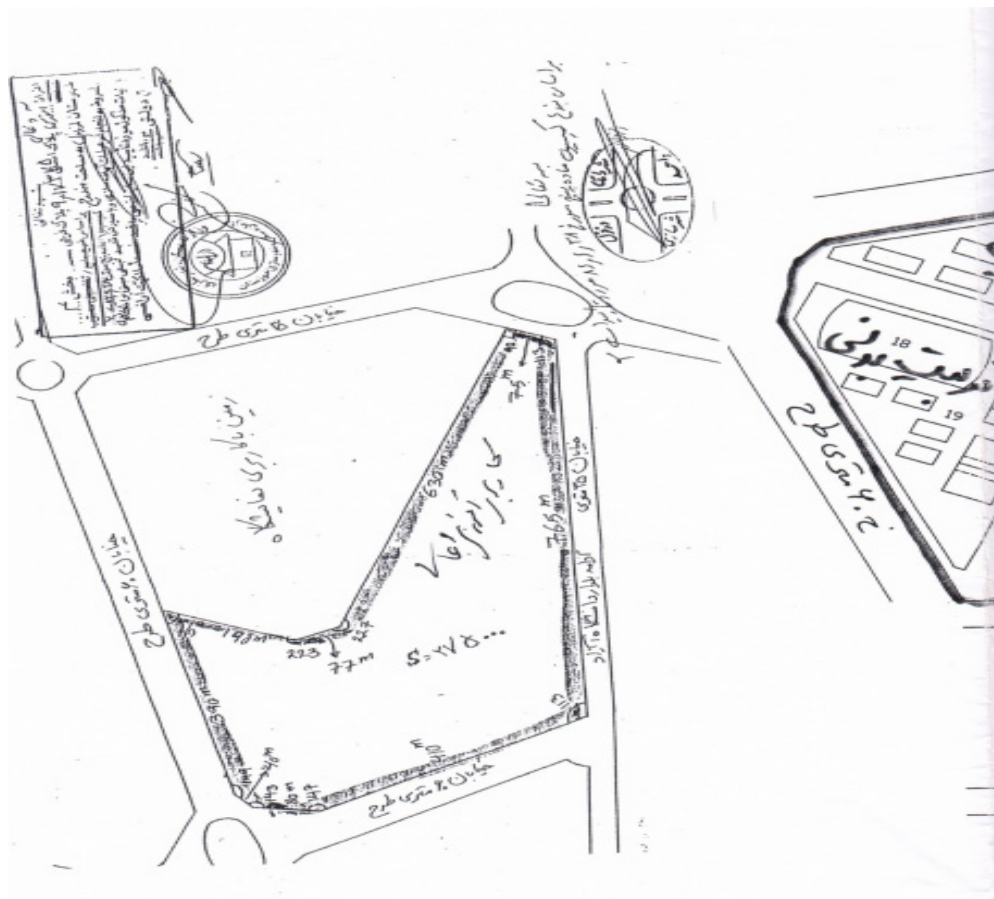
وزیر محترم راه و شهرسازی

سلام علیکم؛

استعلاماً، همانطور که آگاهید کشور ایران واجد ثروت و میراث فرهنگی و تمدنی بی نظیری است که حفظ و حراست از این موارث گرانها و پاداشت شایسته، عنوان و غنچه‌ای بهمنی و حاکمیتی است. بدین منظور کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در دو دوره گذشته افزون بر شناسایی این میراث گرانها و نشر مکتوب و غیر مکتوب آن، از جمله برگزاری اجیاه کمن و نشر دانشهای جندی شاپور اقدام به برگزاری سیمینار علمی نموده که محصول اساسی آن ثبت این دانشها ایرانی در یک سکو به عنوان قدیمی ترین دانشها جهان بوده است. در استمرار فعالیت های گذشته در اسفند ماه سال ۱۴۰۲، چهارمین گنگره بین المللی جندی شاپور برگزار خواهد شد که در حاشیه آن با شرکت دانشمندان صنعتی جندی شاپور ذفول و بهر ای سولان و مرتبط در استان خوزستان و شهرستان ذفول می شود می تاس باغ فرهنگ شایسته شده است. با توجه به غنای فرهنگی و تمدنی شهرستان ذفول و موارث ارزشمند فرهنگی در استان خوزستان به ویژه آملد ارزشمند بهشت سال دفاع مقدس، تاس باغ فرهنگ شایسته می تواند زمینه آشنایی بهر چه میسر نسل جوان باین موارث و تقویت فرایند پیوست بانی آسانرا تسهیل و تسهیل نماید. از آنجا که انجام این مهم نیازمند مشارکت و مساعدت آن وزارتخانه محترم می باشد لذا ضمن ارسال نامه شده ۱۴۰۲/۱/۲۳۸۴ ص مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۰ رئیس محترم دانشمندان جندی شاپور ذفول و دیگر گنگره مذکور، خواهشمند است دستور فرمایید بهر چه می مساعدت لازم توسط مسئولین ذی ربط معمول گردد. بدین منظور آقای دکتر مهدی بدیعی به عنوان نماینده گنگره معرفی می شوند.

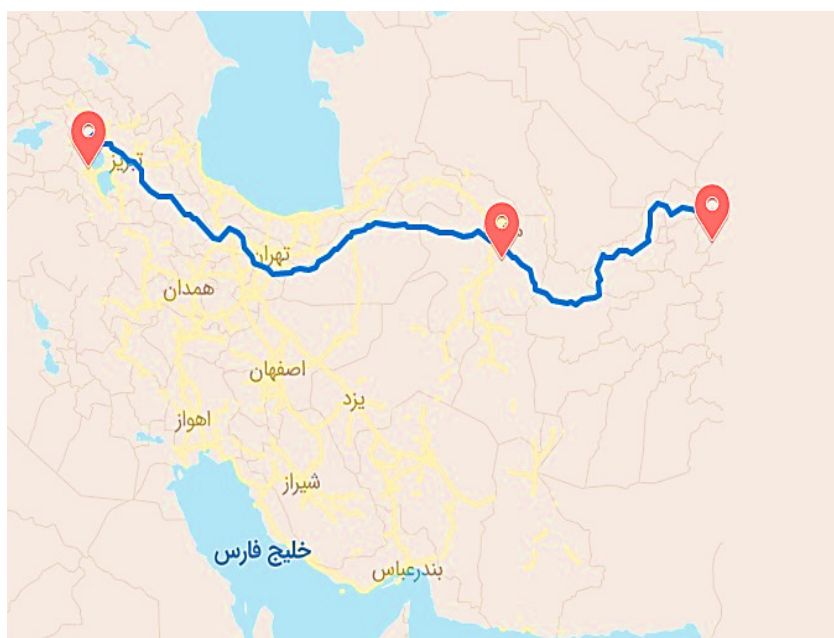
علی کریم بدیعی
رئیس هیأت مدیره

طرح راهگذر (مسیر فرهنگی و تاریخی) حکمت و عرفان اسلامی

این راهگذر مفروض مراکز مهم حکمت و عرفان اسلامی در ایران را به هم متصل می‌کند. راهگذر حکمت و عرفان اسلامی از مجموعه خانقاه سلطان العلماء بهاءالدین ولد محمد بن خطیبی بکری و زادگاه مولانا جلال‌الدین محمد بلخی در شهر بلخ آغاز می‌شود و به آرامگاه مولانا محمد بن علی شمس تبریزی در شهر خوی پایان می‌پذیرد. به این ترتیب، این مسیر با شروع از شهر بلخ و پس از طی مسیر ۲۸۲۳ کیلومتری و گذر از شهرها و روستاهای مسیر و مراکز مهم شناخته‌شده تاریخی و فرهنگی حکمت و عرفان اسلامی در ایران فرهنگی در دو کشور افغانستان (ولایت بلخ) و ایران (استان‌های خراسان رضوی، استان سمنان، استان تهران، استان قزوین، استان زنجان، استان آذربایجان شرقی، استان آذربایجان غربی) به شهر خوی پایان می‌پذیرد.

این راهگذر در بخشی از مسیر خود، از شهرستان‌ها و روستاهای استان سمنان به‌ویژه مهد حکمت و عرفان اسلامی، شهرستان شاهرود، می‌گذرد. این شهر (شاهرود) موطن عرفای بزرگ نظیر بایزید بسطامی (عارف بزرگ ایرانی در قرن دوم و سوم هجری و از اصحاب امام جعفر صادق (ع))، شیخ ابوالحسن خرقانی، (عارف بزرگ قرن چهارم و پنجم هجری)، شیخ جلال‌الدین و شیخ عمادالدین و ابن‌یمین فریومدی (از اکابر عرفا و مشایخ دوره خوارزمشاهیان)، پیر میثی (از سادات و عارف مشهور قرن هفتم هجری)، پیرمردان (از سادات و عرفا) و شیخ حسن جوری (از مشایخ عرفا و رهبر قیام سربداران) است.

مسیر مفروض راهگذر حکمت و عرفان اسلامی که از ملجأ شریف حضرت علی بن موسی‌الرضا (ع) می‌گذرد.

مهم‌ترین ابنیه فرهنگی - تاریخی راهگذر عرفان اسلامی به ترتیب جغرافیایی (از شرق به غرب)

این مسیر که مراکز مهم حکمت و عرفان اسلامی در ایران را به هم متصل می‌کند، از مجموعه خانقاه سلطان‌العلماء سماءالدین ولد محمد بن حسین خطیبی بکری و زادگاه مولانا جلال محمد بلخی در شهر بلخ آغاز می‌شود و به آرامگاه مولانا محمد بن علی شمس تبریزی در شهر خوی پایان می‌پذیرد. این راهگذر در بخشی از مسیر خود، شهرستان‌ها و روستاهای استان سمنان به‌ویژه مهد حکمت و عرفان اسلامی، شهرستان شاهرود می‌گذرد که موطن عرفای بزرگ نظیر بایزید بسطامی (عارف بزرگ ایرانی در قرن دوم و سوم هجری و از اصحاب امام جعفر صادق (ع))، شیخ ابوالحسن خرقانی، (عارف بزرگ قرن چهارم و پنجم هجری)، شیخ جلال‌الدین و شیخ عمادالدین و ابن یمین فریومدی (از اکابر عرفا و مشایخ دوره خوارزمشاهیان)، پیر میشی (از سادات و عارف مشهور قرن هفتم هجری)، پیرمردان (از سادات و عرفا) و شیخ حسن جوری از (مشایخ عرفا و رهبر قیام سربداران) است.

مجموعه خانقاه سلطان‌العلماء بهاء‌الدین ولد محمد بن خطیبی بکری و زادگاه مولانا جلال‌الدین محمد بلخی در شهر بلخ

ملجأ شریف حضرت امام هشتم علی بن موسی الرضا (ع)

آرامگاه حکیم عطار نیشابوری مرید شیخ نجم الدین کبری

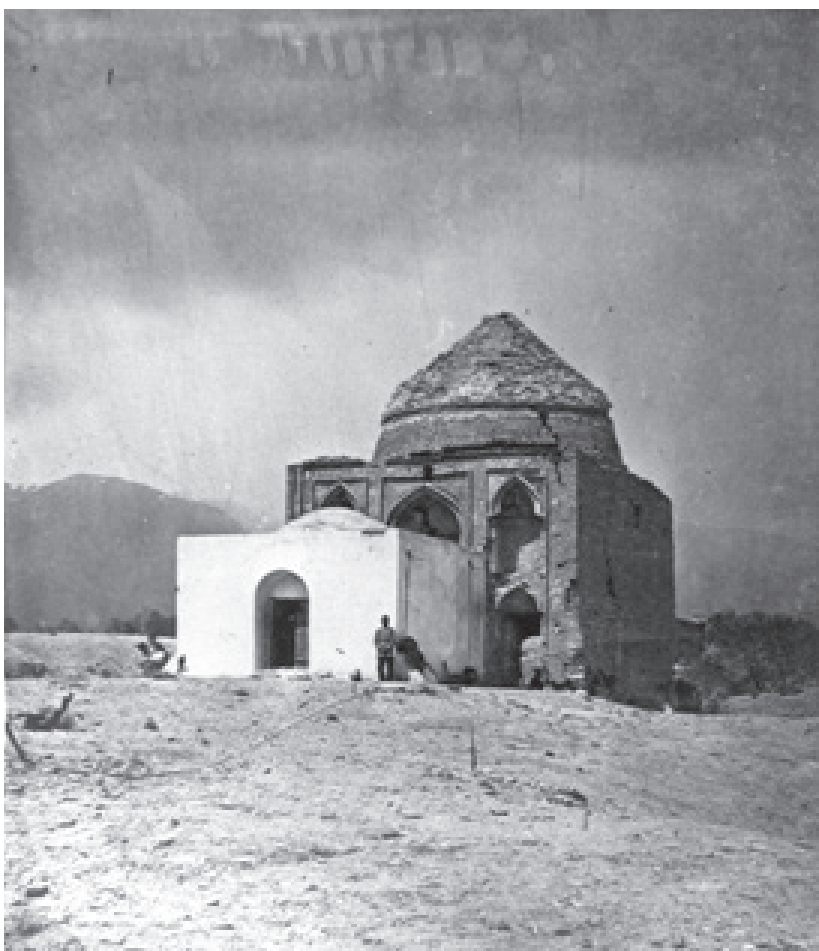
آرامگاه سلطان العارفين شيخ ابوالحسن خرقاني

شيخ ابوالحسن علي بن احمد خرقاني عارف و صوفي نامدار قرن چهارم و پنجم هجري قمری بود. وی با ابوسعید ابوالخیر و ابوالقاسم قشیری مصاحبت داشت. سبب توجه ابن سینا به عالم معنی و میل او از فلسفه به عرفان، دیدار وی با خرقانی و مشاهده کرامتی از او بوده است. در بین سال‌های ۴۰۵ تا ۴۱۷ هجری قمری، سلطان محمود غزنوی در خانقاه خرقانی حاضر شد و در برابر مقام زهد خرقانی، خضوع ورزید و پس از دید کرامت و شنیدن پندی از وی، بازگشت. معروف‌ترین شاگرد خرقانی خواجه عبدالله انصاری بود.

موقعیت: استان سمنان / شهرستان شاهرود / روستای خرقان

مشخصات ثبتی: این اثر در تاریخ ۲۲ فروردین ۱۳۴۶ با شماره ثبت ۶۴۵ به‌عنوان یکی از آثار ملی و تاریخی ایران

ثبت شده است.

قدیمی‌ترین تصویر از آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی، اثر عبدالله قاجار (۱۲۶۶-۱۳۲۶ هـ. ق)، عکاس مدرسه دارالفنون

نمای کنونی آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی

مسجد، آرامگاه و چله‌خانهٔ سلطان‌العارفین بایزید بسطامی

طیفور بن عیسی بن سروشان مشهور به بایزید بسطامی عارف بزرگ ایرانی در قرن دوم و سوم هجری و به سند قوی (ابن فوطی، فخر رازی، سید بن طاووس، علامه حلی و...) از اصحاب حضرت امام جعفر صادق (ع) بود.

موقعیت: استان سمنان / شهرستان شاهرود / بسطام

مشخصات ثبتی: بنای آرامگاه به شمارهٔ ۶۸ در تاریخ ۱۵ دی ۱۳۱۰ به ثبت آثار ملی و تاریخی ایران رسیده و اخیراً

ثبت میراث جهان اسلام شده است.

تصویر آرامگاه اثر ادریش فریدریش اشمیت (۱۹۹۷-۱۹۶۴) باستان‌شناس و استاد دانشگاه شیکاگو در تاریخ ۱۹۳۱ م (دوره پهلوی اول)

نمای کنونی آرامگاه

مجموعه پیر علمدار سمنان و خانقاه سکاکیه

خانقاه سکاکیه منسوب به شیخ ابوالحسن سکاکی سمنانی عارف و شاعر قرن پنجم هجری قمری و از اصحاب ابوالحسن تبسی شاگرد شیخ ابوعلی فارمدی است. شیخ علاءالدوله سمنانی در این خانقاه به ریاضت می‌پرداخته است. از بنای خانقاه اثری برجای نمانده؛ ولی محل آن در سکاکیه نزدیک مقبره پیر علمدار بوده است.

موقعیت: استان سمنان / شهرستان سمنان / غرب شهر سمنان

مجموعه پیر علمدار سمنان و خانقاه سکاکیه

مجموعه آرامگاهی، چله‌خانه‌ها و خانقاه شیخ علاءالدوله سمنانی

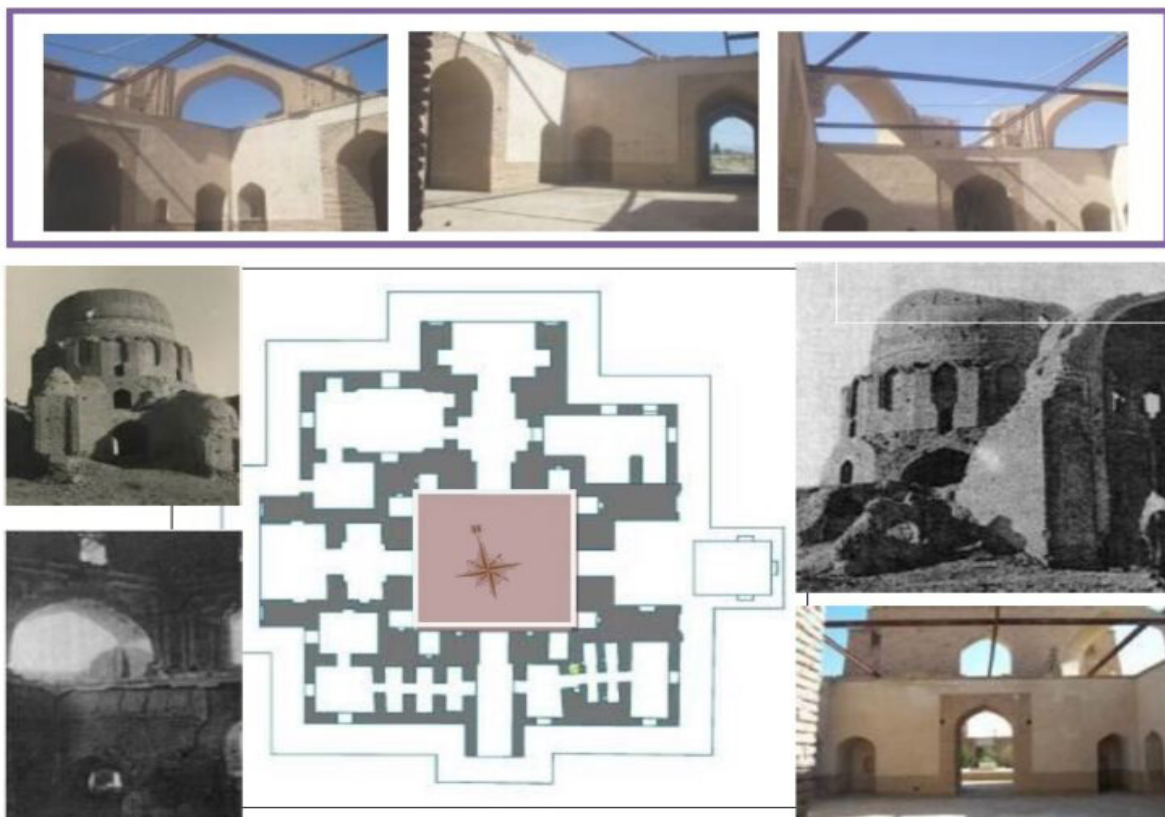
شیخ ابوالمکارم رکن‌الدین علاءالدوله احمد بن محمد بیابانکی سمنانی عارف و شاعر قرن ۷ و ۸ هجری و قطب هفدهم ذهبیه (ام‌السلاسل: مادر سلسله‌های عرفانی) بود. او را از لحاظ مقام دینی، به لقب رکن‌الدین و به مناسبت خدمات جوانی‌اش در دستگاه دیوانی، به علاءالدوله ملقب ساخته‌اند. محققان و مورخان به واسطه قطبیت و ارشاد، وی را «شیخ» و بعضی به مناسبت اصطلاحات رایج در صوفیه، او را «شاه علاءالدوله» خوانده‌اند. نسب خرقه این عارف به دو واسطه به شیخ نجم‌الدین کبری می‌رسید. وی استاد و مرید خواجوی کرمانی (شاعر و عارف معروف) بوده و خواجوی کرمانی مدتی از دوران سلوک خود را در خدمت وی، در صوفی‌آباد گذرانده است.

موقعیت: استان سمنان / شهرستان سرخه / دهستان لاسگرد / روستای صوفی‌آباد

مشخصات ثبتی: این بنا به شماره ۳۲۰ در تاریخ ۲۱ آبان ۱۳۱۷ به ثبت آثار ملی و تاریخی ایران رسیده است.

درگاه ورودی خانقاه

تصاویر قدیمی و پلان بخش میانی بنای خانقاه

مجموعه خانقاهی و آرامگاه شیخ عمادالدین

محوطه دهستان مغان یک محوطه تاریخی با دیرینگی دست کم ۸ هزار سال بر اساس کاوش‌های باستان‌شناسی هیأت ژاپنی در سال ۱۳۵۰ است. در این محوطه چند بنای تاریخی ثبت آثار ملی و تاریخی شده است که آرامگاه شیخ عمادالدین عارف نامدار قرن هفتم هجری در دوره خوارزمشاهان از آن جمله است. شیخ عمادالدین اولین کسی است که تشیع را به شاهرود آورد. وی معاصر و مصاحب ابن‌یمین فریومدی و شیخ جلال‌الدین بود.

موقعیت: استان سمنان / شهرستان شاهرود / دهستان مغان

مشخصات ثبتی: این بنا به شماره ۳۹۴۸ و در تاریخ ۱۰ مهر ۱۳۸۰ به ثبت آثار ملی و تاریخی ایران رسیده است.

ورودی دهستان مغان در جوار آرامگاه شیخ عمادالدین

آرامگاه شیخ عمادالدین

مجموعه خانقاهی شمسیه (خواجه شمس‌الدین صاحب‌دیوان) و آرامگاه عارف چلبی (چلبی‌اوغلی)

منابع متقدم این مکان را آرامگاه عارف چلبی (نوه مولانا جلال‌الدین) می‌دانند. به گفته شمس‌الدین افلاکی (ج ۲، ص ۸۵۸-۸۶۱)، عارف چلبی مدتی به سلطانیه نزد سلطان محمد خداپنده آمده بود. بنای خانقاه قدیمی تر است و بنا بر کتیبه بنا، به دستور خواجه شمس‌الدین صاحب‌دیوان ساخته شده و از این رو، به شمسیه شهرت دارد.

موقعیت: استان زنجان/ شهرستان سلطانیه

مشخصات ثبتی: این بنا با نام «مقبره چلبی اوغلی» در تاریخ ۱۵ دی ۱۳۱۰ با شماره ثبت ۱۶۷ در فهرست آثار ملی و تاریخی ایران به ثبت رسیده است.

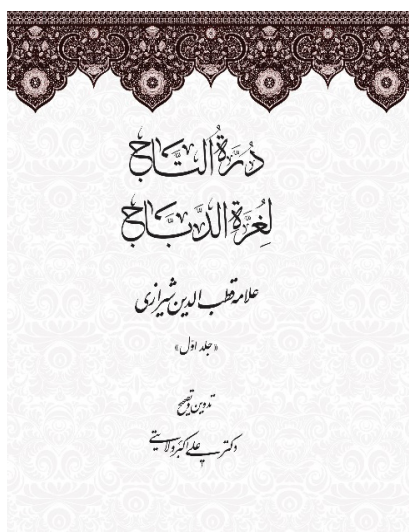
مجموعه خانقاهی شمسیه و آرامگاه عارف چلبی

آرامگاه مولانا محمد بن علی شمس تبریزی در شهر خوی

حمایت از تألیف، ترجمه، تدوین و انتشار کتب

مطابق وظایف تعریف شده برای کمیته فرهنگ و تمدن و هم‌زمان با برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی جندی‌شاپور تدوین کتب متنوعی در دستور کار کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران قرار گرفت. براین اساس با تمرکز ویژه بر جندی‌شاپور کتاب‌هایی تدوین گردید. افزون بر آن، کتاب‌های متنوع دیگری نیز در جهت بازشناسی موارث فرهنگی و تمدنی نیز تهیه و تدوین شده است.

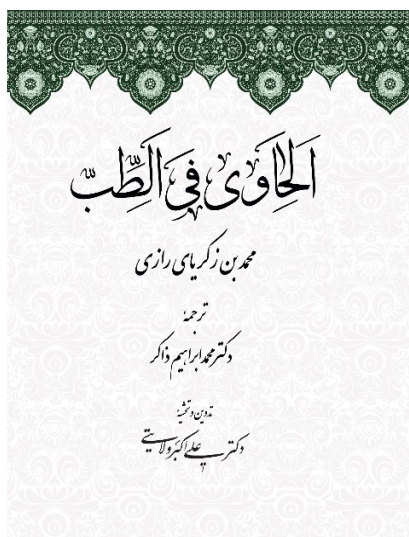
۱. دانشنامه حکمت و اخلاق پزشکی در اسلام و ایران، علی‌اکبر ولایتی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران)، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری.

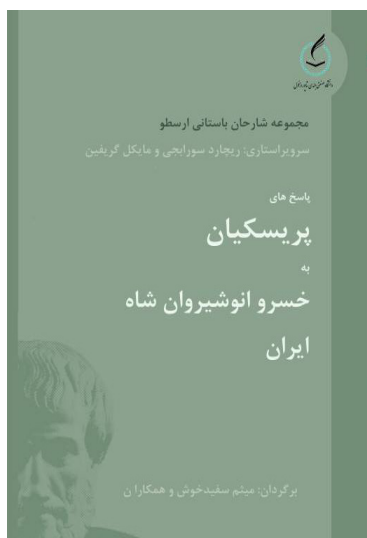
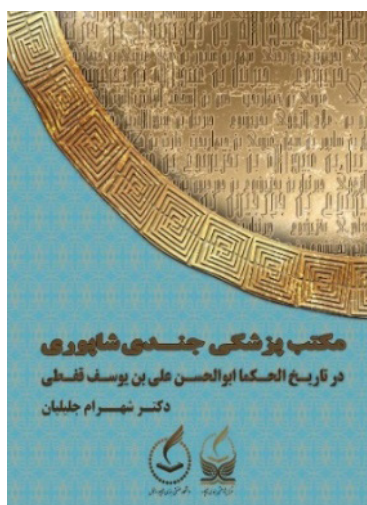
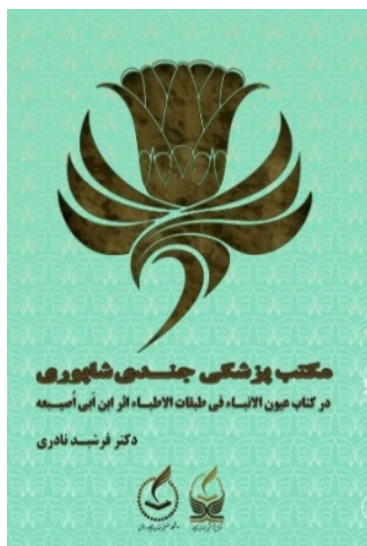
۲. درباره جندی‌شاپور، علی‌اکبر ولایتی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران)، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور

۳. دره التاج لغرة الدباج، قطب‌الدین شیرازی، تدوین و تصحیح علی‌اکبر ولایتی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران)، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری.

۴. الحاوی، محمد بن زکریای رازی، ترجمه محمد ذاکر، تدوین و تصحیح علی‌اکبر ولایتی (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران)، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی دکتر مسیح دانشوری.

۵. مکتب پزشکی جندی‌شاپور در تاریخ الحكماء ابوالحسن علی بن یوسف قفطی، شهرام جلیلیان (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز)، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۶. مکتب پزشکی جندی‌شاپور در کتاب عیون‌الانباء فی طبقات الاطباء ابن ابی‌اصیبه، تألیف فرشید نادری (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز)، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۷. هویت ایرانی و مرزبانی از ایرانشهر در عصر ساسانی، حمید کاویانی پویا (عضو هیئت علمی دانشگاه بوعلی سینا)، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۸. *Ancient water supply systems*، کوروش عطاریان و بهناز صفرعلی نجار (اعضای هیئت علمی دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور)، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۹. توقفگاه‌های علم سه مکتب علمی اسکندریه، جندی‌شاپور، حران، ترجمه خدیجه نصیریان، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۱۰. پاسخ‌های پریسکیان به خسرو انوشیروان شاه ایران، سرویراستاران: ریچارد سورابجی و مایکل گریفین، ترجمه میثم سفیدخوش (هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران) و همکاران، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۱۱. مجموعه مقالات کنگره ۱۴۰۲، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، مرکز پژوهشی جندی‌شاپور.

۱۲. از جندی‌شاپور تا سلیکون ولی، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور دزفول، ۱۳. آکادمی جندی‌شاپور، ترجمه سیده زینب حسینی، دانشگاه صنعتی جندی‌شاپور.

شورای عالی انقلاب فرهنگی

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران